

Ladonja

VJERSKI INFORMATIVNO-KULTURNI LIST | BR. 8/391 | GODINA XXXVII | CIJENA 10 KN

KOLOVOZ 2018.

»Pustite dječicu i ne priječite im k meni jer takvih je kraljevstvo nebesko!« (Mk 10, 14)

Poštovani čitatelji,

mjesec kolovoz, unatoč ljetnim vrućinama, veseli nas nekim posebno važnim blagdanima koje slavimo upravo u ovo vrijeme. Jedna od važnih svetkovina blagdan Veliike Gospe, Uznesenja Blažene Djevice Marije. Najveći blagdan posvećen Mariji i ove nas je godine obradovao svojom važnom porukom, a ta poruka jest da je Marija svojim svakidašnjim životom, koji nije bio ni lak ni jednostavan, zasluzila svoje uznesenje. Ona nije uznesena na nebo zato jer je oživljavala mrtve ili činila druga znamenja. Ona je nagrađena za ulogu žene i majke, za dosljednost i odgovornost u življenju svakidašnjih životnih zadata. Zasluzila je uznesenje jer je živjela s vjerom i dubokim pouzdanjem u Boga. Za nas je to ohrabrujuće jer se i mi nadamo da Bog doista, vidi i naša nastojanja, naša dobra djela, naše životne žrtve i onda kada ih ne vide oni s kojima živimo i za koje živimo. Prigoda da upravo u

IMPRESUM

Pokrenuo Antun Hek, od lipnja do listopada 1972. listić – prilog obiteljskog časopisa Kana, samostalno izlazi od Božića 1981.

Osnivač:

Biskupski ordinarijat Porečke i Pulskog biskupije

Glavni urednik: Vilim Grbac

Zamjenik glavnog urednika: Željko Mrak

Uredništvo: Blaž Bošnjaković, Vilim Grbac, Ilijia Jakovljević, Tomislav Milohanić, Željko Mrak

Adresa uredništva:

Dobrilina 6, 52000 Pazin, tel: 052/624-342
ladonja@biskupija-porecko-pulska.hr
ladonja@josipturcinovic.com

List izlazi 12 puta godišnje

Grafičko oblikovanje i priprema: David Ivić

Tisk/Nakladnik:

Josip Turčinović d.o.o., Pazin

IBAN HR7023800061147003243

Devizni račun

ESB: CHR22 70010000-09166144

IBAN: HR7324020061100107336

SWIFT ESBC HR 22

UDK ISSN

282 : 379.8

ISSN 1330-5018

Naslovnica: Kamp vatrogasne mladeži u Rovinju

Mariji vidimo uzor i ohrabrenje bit će svakako i ovogodišnje hodočašće naše biskupije na Trsat povodom blagdana Male Gospe. Vjekovima su naši stariji hodočastili na Trsat, u svetište koje nas i danas poziva da svojom prisutnošću, molitvom i pjesmom izrazimo zajedništvo cijele naše mjesne Crkve, naše Porečke i Pulsko biskupije. Druga polovica mjeseca kolovoza svake nas godine podsjeća na jedan veoma važan događaj, vjerujem, za sve nas. To je spomen mučeničke smrti bl. Miroslava Bulešića. Ove godine slavimo 71. obljetnicu njegove mučeničke smrti. Primjer njegova hrabro svjedočenja vjere jest uvijek aktualan. I 71 godinu nakon njegove smrti mladi svećenik Miroslav stoji pred nama kao uzor odgovorne vjere i kao primjer dosljednoga duhovnog života. Kao župnik i kao odgojitelj u svom kratkom životu pokazao je primjer kako se svećeničku službu živi svim svojim bićem, stavljući svoje sposobnosti i darove na raspolaganje Bogu i ljudima koji su mu bili povjereni. Kada su mlađom svećeniku Miroslavu predložili da ode u Italiju, na mirnije mjesto, dok ne prođe ratni vihor, on je odgovorio da mu je mjesto ovdje gdje je njegov narod. Zar to nije pravi primjer svakome od nas? Tko to od nas nije barem jednom poželio biti negdje drugdje, biti ondje gdje nam odgovara, biti s onima koji su baš onakvi kakve mi želimo? Pa ipak, Bog nas šalje upravo ovdje gdje jesmo da bismo poput

mladoga Bulešića svojim odgovornim i dosljednim životom u vjeri oplemenjivali ovaj svijet koji nam Bog daruje. Vjerujem da upravo primjer svećenika Miroslava može biti ohrabrenje i nadahnucuće našim kolegama svećenicima koji se ovih dana predstavljaju novim sredinama koje su im povjerene. Za taj korak treba imati i hrabrosti i spremnosti da se s pouzdanjem u Boga zakorači u novu budućnost svoga svećeničkoga života. Ovih dana čitamo u Evanđelju po Ivanu kako su mnogi rekli Isusu da je to „tvrdi besjeda“ da tko ju može slušati i tada su mnogi odstupili od njega, a Isus je pitao dvanaestoricu: „Zar i vi kanite otici?“ Tada mu je Šimun Petar odgovorio: „Gospodine, kamo da idemo? Ti imaš riječi života vječnoga. I mi vjerujemo i znamo: Ti si svetac Božji.“ I mi, poštovani čitatelji, znamo da nas kršćane, posebno kada budemo svjedočili svoju vjeru, neće svi prihvatićati, mnogi će reći da je to „tvrdi besjeda“, ali mi znamo, kao i Petar, da Isus ima „rijec života vječnoga“ i nastojat ćemo živjeti po njegovoj riječi i ići njegovim putem jer znamo da taj put nije najlakši, ali vodi prema pravom vječnom životu. Stoga se, poštovani čitatelji, ovih dana sjetite nas svećenika u svojim molitvama, kako onih koji su zakoračili u zaslženu mirovinu, tako i onih koji započinju svoje službe u novim župnim zajednicama. A svima neka nam bude zagovornik i uzor bl. Miroslav Bulešić!

Blaženi Bulešić osvaja milosrđem i oprostom

VALBANDON Uoči obilježavanja 71. obljetnice mučeništva bl. Miroslava Bulešića trodnevnu duhovnu pripravu u njemu posvećenoj crkvi u Valbandonu predvodio je don Marin Drago Kozić policijski kapelan Kapelaniće Majke Božje od Kamenitih vrata pri Policijskoj upravi zagrebačkoj. Ta je kapelacija prva zatražila relikvije bl. Bulešića, još u Godini milosrđa te se ondje od tada održava štovanje njegovog lika. Svečana predaja relikvija bila je 23. studenog 2016. godine. Blaženi Miroslav Bulešić suzaštitnik je te policijske kapelaniće. Ondje se od tada svaki trinaesti u mjesecu, u spomen na dan rođenja blaženika, 13. svibnja, obilježava trodnevnicom.

Žene u Isusovu rodoslovju

Na blagdan rođenja Blažene Djevice Marije, na Malu Gospu, liturgija predviđa i čitanje iz Evanđelja po Mateju: Isusovo rodoslovje i izvješće o njegovu rođenju. Pritom se rodoslovje profilira kao specifičan tekst, koji je pomalo i teško pratiti jer nabralja niz uglavnom muških imena, koji su u nizu od više stotina godina prethodili Isusovu rođenju. Zato su i rodoslovija napisana kako bi bolje pojasnili Isusovo mjesto u povijesti njegova židovskoga naroda, evanđelisti Luka i Matej nabrajaju sve one koji mu prethode. Matejevo rodoslovje smješta Isusa u povjesni slijed imena koji započinje Abrahamom: time želi reći da je Isus Židov, Abrahamov sin po zakonu, tijelu i vjeri. Lukina genealogija ide još dalje, unatrag, iz povijesti u prapovijest te Isusovo obiteljsko stablo svečano završava, odnosno počinje, Adamom, prvim čovjekom, naglasivši Isusovu univerzalnu pripadnost ljudskom rodu, prije nego će reći da je Isus Božji sin. Oba su rodoslovija više od puka nabranja imena jer svaka navedena osoba, povjesna, poput Josipa, ili legendarna, poput Henoka, ima svoju priču i pouku. Matej piše po obrascu: Abraham rodi Izaka, Izak rodi Jakova, Jakov rodi Judu i njegovu braću... sve do Jakova koji rodi Josipa, koji bijaše muž Marije, Isusove majke. Luka piše ovako: Isus bijaše, kako se mislilo: sin Josipov, Elijev, Matatov, Levijev, Melkijev, Janajev... pa tako dalje sve do Adama.

U toj se plejadi muških imena Isusovih predaka na kraju pojavljuje Marija, Isusova majka, svjetlo i uzor vjere, bez čijega pristanka na Božji plan ne bi bilo ni Isusova rođenja. Mlada djevojka iz Nazareta promijenila je povijest, svojom vjerom. No, prije nego će spomenuti Mariju, Matej ističe još tri posebna ženska lika, tri osebujne žene iz starozavjetnih knjiga o Jošui, Ruti i Samuelu. Prva je Rahaba, strankinja i prostitutka. Druga je Ruta, žena visoka morala, ali opet strankinja, Moapkinja. Treća je Bat Šeba, no njeno ime Matej ne spominje, već imenuje njenu muža: Uriju Hetita, čovjeka ubijenoga jer je bio prepreka Davidovoj pohoti. Rahaba nije bila Izraelka, već Kanaanka, stanovnica grada Jerihona, k tomu prostitutka, žena nemoralna. U biblijsku povijest i književnost ušla je kao osoba koja je pomogla Izraelcima u njihovu naumu da osvoje Jerihon jer je prepoznala snagu Boga koji ih vodi. Primila ih je u svoju kuću, zaštitala. Tako je i sama s cijelom svojom obitelji, dok se grad kasnije rušio, bila spašena i dobila svoje mjesto usred Izabranoga Naroda.

Ruta je također bila strankinja – nije bila Izraelka rođenjem, već se udala za Izraelca, koji je emigrirao zbog velike gladi u njene krajeve, u Moab. Nakon njegove smrti ona je postala imigrantica te je s njegovom majkom, svojom svekrvom, došla živjeti u Betlehem, gdje je po običaju leviratske ženidbe, postala

majkom i nastavila lozu – rodivši Obeda, djeda kralja Davida. Treća žena zvala se Bat Šeba: njeni je priča također puna obrata – prevarila je svojega muža Uriju s kraljem Davidom, a Urija je Davidovim lukavstvom doveden u pogibelj, gdje umire, ona se udala za Davida i iz toga je braka rođen, nakon smrti prvoga djeteta, drugi sin, Salomon, izraelski kralj, kasnije poznat po mudrosti, koji nastavlja lozu. Ove su tri žene idealna meta za ljude pune predrasuda: prva zbog svoje profesije, druga zbog svoga podrijetla, treća zbog svoje slabosti i grijeha. Pa ipak, Bog, koji piše ravno i po krivim crtama, uči nas, Matejevim tekstrom, da konačna perspektiva i vrednovanje nečijega života ne ovise o njegovu spolu, životnim odabirima, podrijetlu ili trenutnim slabostima. Bog vidi što je u srcu čovjeka: i zato ovi likovi imaju mjesto u njegovu planu za čovječanstvo. Matej namjerno u Isusovu rodoslovju navodi sve te muškarce i žene, čiji život pritom ne uljepšava, otkrivajući nam da Bog ne diskriminira, ni unaprijed ni unatrag. Isus se ne stidi nikoga od ljudi – naprotiv, svojom ih je prisutnošću nastojao približiti Bogu. Razmišljajući o ovim likovima i imenima, i mi smo pozvani preispitati se, jesu li ljudi od kojih ne očekujemo ništa, možda ključni likovi u našem životu, ako već to nisu, barem zasad, u povijesti svijeta.

PROSLAVA VELIKE GOSPE U POREČU

U crkvi Uznesenja Blažene Djevice Marije u Poreču, na svetkovinu Velike Gospe, u srijedu, 15. kolovoza 2018. svečanu svetu misu u 11 sati predvodio je mons. Dražen Kutleša, biskup porečki i pulski. U koncelebraciji s više svećenika i uz mnoštvo vjernika ovaj je crkveni i državni blagdan svečano proslavljen. Iz nadahnute propovijedi biskupa Dražena Kutleše izdvajamo sljedeće:

„Život Blažene Djevice Marije sastoji se od triju temelja ili triju prijelaznih stvari u njezinu životu. Prva je navještenje anđela Gabrijela Mariji da će začeti po Duhu Svetom i roditi Sina, Isusa Krista. To je tjesno rađanje našega Spasitelja. Dru-

ga, silazak Duha Svetoga nad zajednicu kada slavimo rođenje Crkve, odnosno mističnoga tijela Krista u kojem živimo kao vjernici. Treća je njezin prijelaz sa Zemlje na Nebo. Marija je prva od zemaljskih ljudi koja je prošla kroz Rajske Dveri... Danas slavimo dogmu gdje ispovedamo da je Blažena Djevica Marija usnula i dušom i tijelom uznesena na Nebo... To konkretno znači da njezin sin, Isus Krist, nije dopustio da njegova majka bude prepuštena raspadljivosti smrtnoga tijela. Posljedica je te raspadljivosti istočni grijeh, a ona, bezgrešno začeta, nije bila podložna smrti grijeha. Kao ona koja nije činila grijeh, svojim je svetačkim životom zaslужila nebe-

sku slavu. Bila je puna milosti i bez grijeha... Isus Krist jest Otkupitelj i Spasitelj cijelogova čovječanstva, ona je njegova najbliža suradnica, sudjelovala je u njegovoj misiji i zato je suotkupiteljica... Danas smo pozvani živjeti pošteno, čisto, prema Božjim zakonima. Čovjek čineći grijeh, postaje rob grijeha. Isus Krist oslobodio je čovjeka od grijeha. U izboru dobra i zla uvijek biramo i slijedimo dobro.... Ovaj nam blagdan daje inicijativu i poticaj za razmišljanje da kada smo u teškim trenutcima, ostavljeni i zaboravljeni od drugih, Marija je uz nas. Uvijek tražimo zaštitu naše Nebeske Majke“, naglasio je propovjednik. (L)

Hvala nogometima i Oliveru

Svenarodna opravdana euforija i razumljiva velika radost zbog osvojenoga drugog mjesta na svjetskom nogometnom prvenstvu, nakon što se oduševljenje stišalo, zamijenjena je porukama kako sve ono što se u Rusiji događalo na nogometnom terenu i izvan njega u krugovima reprezentacije mora postati i način ponašanja i djelovanja u mnogim drugim sektorima života u hrvatskom društvu. I zaista su nam nogometari odaslati mnoge pozitivne poruke. Pokazali su kako veličina ili bogatstvo jedne zemlje nisu uvijek presudni za uspjeh, ako postoji volja, rad, zajedništvo, vjera u vlastite sposobnosti, želja da se osvijetli obraz vlastite domovine. Naravno, i vjera u Božju pomoć. Mislim da je većina stanovnika onih dana bila ili na ulicama ili na nekim druženjima u vlastitim domovima. Svuda se slavilo, pjevalo, pa čak i plakalo. Naravno, bile su to suze radosnice i suze ponosa. Hrvatska se ujedinila oko nogometara koji su bili istinski veleposlanici onoga što Hrvatska i njezin narod jesu, iako to rijetko izlazi na vidjelo. Čak su i poneki zlonamjernici i dežurni kritizeri svega što se u Hrvatskoj događa morali zašutjeti i odati priznanje svima koji su zasluzni za ovaj uspjeh.

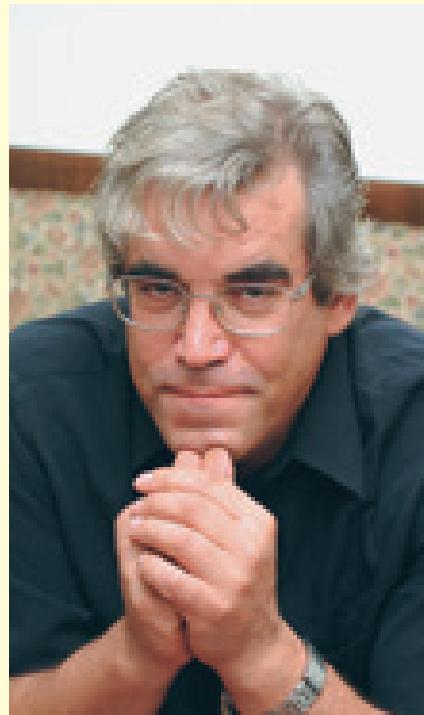
Veliki ljudi

Nedugo nakon toga opet se Hrvatska ujedinila u žalosti zbog smrti doajena hrvatske zabavne glazbe Olivera Dragojevića. Opet su ulice u Splitu i na Korčuli bile pune ljudi sa suzama u očima. Ovaj put suze nisu bile radosnice. Ljudi su osjetili da su izgubili nekoga tko im je svojim glasom uljepšavao svakidašnjicu. Njegove su pjesme pratile naš rad, naša slavlja, prijateljska druženja, bile su nam vjerne pratlje na našim putovanjima. Netko će možda primjetiti da se ipak radilo samo o jednom pjevaču zabavne glazbe, kao što je moguće reći da su u

Rusiji ipak bili samo nogometari koji su i dobro plaćeni za svoju igru. Ali, i u jednom i drugom slučaju, radilo se o nečemu većem, što smo svi osjetili. Osjetili smo da se u obama slučajevima radilo o istinskim domoljubima, velikim znalcima koji su u ono što rade uložili velik napor. Jednom riječju, svi smo osjetili da su i nogometari i Oliver jednostavno dobri ljudi, jednostavni ljudi, pa je sasvim logično da smo s njima osjetili bliskost. Ni nogometari ni Oliver nisu bili napuhane zvjezdje, nisu kročili crvenim tepisima, nisu popularnost izazivali nekim skandalima iz vlastitoga privatnog života. Koliko smo se divili kvalitetnom nogometu, još smo se više divili osobama kao što su Dalić, Modrić, Perišić... Koliko smo god bili žalosni jer više nećemo uživo moći uživati u pjesmama Olivera, još smo više bili dirnuti odlaskom jednoga divnog čovjeka. Pa neka netko kaže da nije istinita tvrdnja kako iza svih velikih i dobrih pothvata uvijek stoje i veliki i dobri ljudi!

Probuđen osjećaj zajedništva

Kako je kratak put od svenarodne radosti do svenarodne žalosti! I radost i žalost imaju moći ujedinjenja ljudi. Više nego išta drugo. Ne znam je li to dobro ili nije, ali vjerujem da je Hrvatskoj bilo potrebno i radovati se i žalovati jer su obje prigode omogućile osjećaj nacionalnoga jedinstva, pa i ako se radilo samo o nogometu i o pjesmi, ustvari, radilo se o ljudima koji su nogomet igrali i o čovjeku koji je te pjesme pjevao. Zato smo im bili i još uvijek jesmo zahvalni. Bili su nam itekako potrebiti, i nogometari i Oliver. Jer, ne znam tko još i na koji način može izazvati takav osjećaj zajedništva. Naime, taj se osjećaj ne može postići „odozgo“, nekakvom uredbom, nalogom. Taj osjećaj ili se rađa spontano ili se ne radi o istinskom osjećaju zajedništva. On se rađa kada nam ljudi poput

nogometara i Olivera, bez velike pompe, silnih riječi ili glamuroznih spektakala, izazovu osmjeh na licima te osjećaj sreće i ponosa što smo ih imali među nama. Prerijetke su takve prilike u Hrvatskoj. Ako i ima među nama ljudi koji su poput naših nogometara ili Olivera sposobni učiniti nešto što će nam razgaliti srce, ti ljudi, gotovo u pravilu, nemaju priliku to pokazati. Što se onda čudimo ako nam mlađi ljudi bježe u tuđinu!? Time Hrvatska ne gubi samo statistički broj stanovnika nego i mnoge ljude koji su sposobni biti poput nogometara ili Olivera, tj. biti primjer kako je moguće istovremeno biti uspješan i skroman.

Računati i s Bogom

Kao vjernici posebno nas je u obama slučajevima dirnula dokazana vjera u Boga, kako kod nogometara, tako i kod Olivera. Pozorno slušajući izbornika i pojedine igrače, bilo je jasno da svoj uspjeh ne pripisuju samo svojim sposobnostima i sreći nego igraju s velikim pouzdanjem i vjerom u Božju pomoć. A to danas u Hrvatskoj nije samo po sebi razumljivo. Sjetimo se samo kako je bilo kada rukometari nisu polučili željeni uspjeh, pa je izbornik „uzet na zub“ jer je javno priznavao svoju vjeru u Boga i Gospu. Ovoga puta, nakon tako velikogauspjeha, zanijemljeli su dežurni kritizeri, ali je od nogometara odasvana poruka kako kod svakoga velikog pothvata valja računati i s Božjom providnošću inače postoji opasnost da i najveći pothvati prerastu u samohvalu i egoizam. Zato, kao građani i vjernici, i nogometima i Oliveru možemo reći samo jedno veliko „Hvala“.

Bog Te blagoslovio, dobiti čovječe!

Gospodin Tomislav Debeljak, otac devetero djece, vlasnik splitskoga škvera, usudio se objaviti svoje „populacijske mjere“ ili svoju „populacijsku politiku“ i obrazložiti da je to smislen i razuman potez. I ono što je najvažnije: moguće. To nije samo fantazija, pregršt lijepih, dobrih i pobožnih želja, nego djelo koje znači budućnost. Hrabro! Bravo, svaka Ti čast, Bog Te blagoslovio! Moram ovo „T“ pisati tako, velikim slovom, jer si, čovječe, izuzetan i zaslужuješ ovo priznanje. Nadam se da Te ništa i nitko neće u Tvojoj namjeri osujetiti, prestrašiti ili natjerati u malodušje. Ti si pionir novoga stava, u ovom društvu, koji desetićima čekamo. Nadam se da će za Tobom poći i drugi. Nadam se da će za Tobom poći sva gospoda iz uslužnih djelatnosti; prodavaonica prehrabnenim i tiskovnim artiklima. Ali i svi ostali! Nadam se da će našim majkama omogućiti da budu majke, našim suprugama da budu supruge – da mogu zajedno sa svojim supruzima radosno graditi svoju obiteljsku budućnost, da će omogućiti našim trudnicama da bez straha nose plodove svoje ljubavi i donesu ih na ovaj svijet. Nadam se da će omogućiti i drugima da se zaposle, a ne samo „guliti i iscrpljivati“ ove (i žene i muškarce) koji su upali u njihovu mrežu i sad se ne usude i ne znaju se iz nje iskoprcati pa rade robovski – bespravno i poluzdravstveno i polusocijalno ... „podstolno“. Nadam se da će tako nešto učiniti i turistički „gulikože“ koji daju besramno lijepa obećanja i navlače naše Slavonice i druge da dodu raditi na Jadran, a onda pokažu svu svoju bestijalnu lažljivost, pohlep i neljudskost kad ih tjeraju da rade sate i sate prekovremeno (neplaće-no) – jer, kao, nemaju dovoljno ljudi(!), kad im nameću nezamislive norme, kad

isprevrnu naopačke i naglavačke i s lijeva nadesno i s desna nalijevo, sve dogovore i ugovore kojima su ih namamili. Pa što barem ove koje imaju ne plačaju kako valja? Prije više od godinu dana bio je zavatio osječko-dakovački nadbiskup dr. Đuro Hranić neka hrvatski poslodavci na Jadranu ne iskoristavaju svoju hrvatsku braću Slavonce... Čulo se to samo jedan dan u eteru i nikad više. No, nisu ga poslušali. Slavonci su došli namamljeni privlačnim obećanjima raditi u turizmu, i kod prve isplate plaća „progledali“, okrenuli se i pun autobus otisao nazad otkuda je i došao. Pa kako izbezumljeni jadnici neće ostaviti ovu mačehu – koja bi im trebala biti majka – i otići, ako ikako mogu, u „bijeli svijet“? Nadam se da će prije svega državna poduzeća poštivati ono što je njihov idejni pokrovitelj – Sabor – svojim zakonima odredio. Kažu da su naši zakoni dobri (možda ne svi!), ali ih se malo tko pridržava. Zašto? Jer ih se prije svih ne pridržavaju, iskreno, sami njihovi tvorci: državni službenici. Kako će privatnik poštivati zakon, kad ga ovi ne poštiju? Kako će stranac poštivati naš zakon, ako ga mi sami ne poštujemo? On zakone u svojoj zemlji poštije jer mora, a kod nas ne poštije jer ne mora, jer ih ni mi sami ne poštujemo: od vrha do dna društvene ljestvice. Zato mogu ovde raditi dan i noć bez predaha i odmora ne poštujući ni radno vrijeme, ni blagdane, ni plaćanje prekovremenih sati! Gospodu kako hoće, ali u svojoj *domaji* ne. Tamo strogo poštiju zakone jer bi platili kaznu, jer bi im zatvorili poduzeće. A kod nas: svi ih puste da rade i „gule“ i „pljačkaju“ kako hoće. Tko li im sve u tome i za što pomaže??? A onda ni ovdašnji živalj ne želi zaostajati, pa se nedjeljom žbuka, zida, pili, *brnči* strojevima. Tko

to dopušta? Po kojem se zakonu to može raditi? Po kojem je zakonu nedjelja radni dan za građevinare? Tko dopušta koncesionarima da ometaju nedjeljni mir ljudima koji se žele odmarati (naime, glavni izvođač miruje, ali njegovi, tobože, samostalni i nezavisni koncesionari ne miruju)? Zlo se širi u privatnu sferu, pa je moguće da stanar u nedjelju i velike crkvene blagdane (koji su čak i državni!) buši, pili, štropoče – i remeti mir svojim susjedima vjernicima? Po kojem zakonu? Debeljak je, koliko znam i razumijem, najprije sredio problem nereda i potkradanja (izvođenja osobnih poslova sredstvima i alatom poduzeća): poslao dio ljudi kući. Sad kad je oslobođio radnike ružne navike i utvrdio korektan odnos u poduzeću, sad je spreman dati novu priliku i bivšim radnicima. Valjda ju oni neće profućati! Uvelike ovisi o šefovima i gazdama kakvi će im biti radnici: ako su oni prema njima lažljivi, i radnici će biti takvi. Ako oni radnike ne plačaju, radnici će zabušavati. Ako vrijeme isplate plaća varira, radnici su nesigurni i ljuti jer i oni imaju svoje obveze i obiteljske planove pa kad im zbog neisplate sve to padne u vodu, budu ljuti i rade, ako rade, daleko ispod svojih mogućnosti. A onda zajedno s njima propada i poduzeće i šef, odnosno vlasnik. Sve se vrti u lošem začaranom krugu, ali ne mora! Može se zavrtjeti u dobrom začaranom krugu. Zato se, g. Debeljak, nadam da to nije, ne daj, Bože, samo „probni balon“ da se vidi javno mnjenje, razmišljanje masa. Bilo bi to veliko zlo i još jedno veliko razočaranje. Želim Ti, i svima s Tobom u twojоj ekipi, puno uspjeha i Božjega blagoslova. Odlučio sam s Tobom poletjeti ili pasti!

Hodočašće krizmanika i roditelja

Mladi krizmanici Župa sv. Lucije Pazinske i Sv. Jurja iz Staroga Pazina željeli su potvrditi i zaključiti svoje vjeronaučno obrazovanje hodočašćem nebeskoj majci Mariji u Međugorje. Pod vodstvom župnika Željka Zeca ostvarili su ovo hodočašće od 22. do 25. lipnja 2018. zajedno s katehisticama, roditeljima i nekolicinom odraslih župljana. Putovanje autobusom uvijek je dobra prilika da se svi sudionici molitvom i pjesmom pripreme za susret s Gospom, da kažu svoje „hvala Bogu“ za sve primljene milosti, a posebno krizmanici zbog uspješno završenoga osmogodišnjeg školovanja. Prilika je to i da mole za sretan upis u srednju školu. Dva smo puna dana, koliko smo imali na raspolaganju, iskoristili ponajprije za obilazak Podbrda i Križevca. Naši su nas mladi tu ugodno iznenadili penjući se na oba brda bosi te aktivno sudjelujući i izmjenjujući se u čitanju i predvođenju molitava. Posjetili smo i Majčino selo i zajednicu Cenacolo. Majčino je selo mjesto od više obiteljskih kuća gdje trenutno boravi preko 40-ak djece bez odgovarajuće roditeljske skrbi. Osnovao ga je i izgradio fra Slavko Barbarić koji je cijeli život posvetio obespravljenima i napuštenima, a dugo je godina vodio ovo svetište. Preminuo je na glasu svetosti na 14. postaji Križnoga puta na Križevcu. Zajednicu Cenacolo osnovala je č. s. Elvira iz Italije da iz pakla droge spasi mnoge

nesretne djevojke i mladiće. Ostali smo zadivljeni što su sve ti mladi ljudi sagradili svojim rukama i tako dokazali da su rad i molitva spasonosan lijek za dušu i tijelo. Zadnjega dana, na povratku kući, osvećenje smo potražili u prekrasnim vodopadima "Kravice" gdje su mladi bez bojazni ušli u hladnu vodu rijeke Trebižac. Imali smo milost da smo u Svetištu Gospe Međugorske bili baš 24. lipnja na 37. obljetnicu Gospina ukazanja. Sam je boravak u ovom marijanskom svetištu po sebi prožet posebnim emocijama, osjeća se neki nebeski mir, prisutnost Boga na Zemlji, neki poseban ugođaj. Biti na tom blagoslovljenom tlu baš na obljetnicu ukazanja nešto je što treba

samo doživjeti. Svatko od nas dolazi pred Mariju sa svojim promišljanjem, zahvalama i molitvama, a zajedništvo ovako jedne mješovite grupe mladih i starijih čini veliko bogatstvo. Ostali smo zadivljeni reakcijom djece ispred kipa Milosrdnoga Isusa, a i velikim brojem hodočasnika iz svih krajeva svijeta koje smo tamo zatekli. Svjedočanstva naših mladih na povratku kući, kada su iznosili svoje dojmove i nakane zašto su išli bosi, ulijevaju nadu da se ne treba bojati one uzrečice: „Na mladima svijet ostaje!“ Oni su na ovom hodočašću pokazali, uz svoje mladenačko veselje, jednu ozbiljnost, rast k zrelosti i vjeru u Boga. (Mirjana Ferenčić)

KAMP VATROGASNE MLADEŽI

Od 15. 8. do 19. 8. održan je kamp vatrogasne mladeži na kojem su sudjelovali DVD-i iz Buja, Žminja i Kanfanara. Uz raznovrsne igre, kupanje u moru, druženje i upoznavanje, mladež je imala priliku naučiti i nešto o samom vatrogastvu. Kamp je zaključen Božjim blagoslovom i sv. misom koju je predvodio vlč. Vladimir Brizić. (Predsjednik DVD-a BUJE Goran Rašić)

Svečano proslavljenja svetkovina sv. Roka u Pićnu

Dana 16. kolovoza o. g. svečano smo proslavili svetkovinu sv. Roka u Pićnu. Župa Pićan inače je posvećena Navještenju Blažene Djevice Marije, ali jedan je od suzaštitnika i čuvara grada i župe i sv. Rok, kojemu je posvećena crkva na ulazu u „stijena grad“ Pićan, izgrađena ispred gradskih zidina, a za koju je kamen temeljac položio pićanski biskup Gašpar Bobek 1632. g. Koliko se sv. Rok štovao u kršćanskому puku diljem svijeta, pa tako i ovdje kod nas, govori i natpis uklesan na dovratku iznad ulaznih vrata te crkve: „Brigom ovoga naroda“.

Razlog za posebno svečano slavlje ovogodišnje svetkovine sv. Roka ima više. Kao što je u uvodnom kraćem izlaganju naglasio domaćin, vlč. Antun Kurelović, brojke ispisane, odnosno marnom ženskom rukom izvezene na dugačku filcanu transparentu, postavljenom na desni bok glavnoga oltarnoga luka, ne govore samo o pukom nizu godina, povijesti i obljetnicama nego i o stalnu čovjekovu hodu prema Bogu, o rastu i izgradnji, ponajprije u vjerskom i duhovnom smislu, a potom i u čovjekovu materijalnom i duhovnom izrazu toga. Tako brojka 230 znači broj godina otkako je ukinuta Pićanska biskupija, ali i osnovana župa Pićan, brojka 265 označuje godine u kojima postoji glavna župna crkva, katedrala, u sadašnjem obliku (središnja lada i dvije bočne lađe sa šest oltara u njima) s obnoviteljskim i restauratorskim zahvatima u međuvremenu. Brojka 2005 označava godinu u kojoj je imenovan naslovni biskup nekadašnje Pićanske biskupije u osobi dr. sc. Valentina Pozaića, u službi pomoćnog biskupa Zagrebačke nadbiskupije. Brojka 20 označava broj godina koje je u službi svećenika i ujedno župnika u Pićnu proveo naš sadašnji župnik prečasni Antun Kurelović, a posebna nam je čast i dragost i brojka 45 koja znači broj godina misništva i posvećenosti života Bogu našega Pićanca vlč. Jordana Rovisa, sada župnika župe Žminj. Vlč. Jordan Rovis počastio nas je tako za ovu svoju, ali i čitavoga vjerničkoga puka, hvalevrijednu obljetnicu predvođenjem misnoga slavlja.

„Stazu što krivuda, ravnaj nam!“

U nadahnutu i srcu i uhu tako prijemčivu obraćanju u svojoj propovijedi vlč. Jordan istaknuo je osnovne crtice iz života sv. Roka, potom kraće podatke o broju crkava posvećenih sv. Roku u našoj biskupiji, ali i diljem svijeta, a sve to kao uvod u središnju misao. Zašto, naime, slavimo svetce, zašto se ljudi okupljaju na njihove svetkovine? Slaviti svetce znači usvojiti ih, usvojiti njihovu vjeru i njihovo predanje Bogu, usvojiti njihov put kojim treba hoditi, kojim treba naše smrtničke, grješne staze ispravljati. „Stazu što krivuda, ravnaj nam!“ crkveni je himan sv. Ivana Krstitelja, kako prigodno piše na spomen-sličici tiskanoj za ovu prigodu koju su vjernici dobili na kraju mise, ali i kao naslovna molitva, vodilja, ispisana na transparentu razvijenom ponad svetišta među nosivim stupovima glavnoga oltarnoga luka. Sv. Majka Te-reza rekla je da su svetci *najodličnije* lice Kristove Crkve, sv. otac Franjo kaže da je lijepo biti prijatelj sa svetcima, naglasio je vlč. Rovis i usput se sjetio anegdote kad je majka sa sela odvela svoga malenog sina u veliki grad i pritom mu pokazala i veliku crkvu. Djecak se divio građevini i njezinoj ljepoti iznutra, posebno velikoj oltarnoj slici iza koje je prosijavalo Sunce u svom spektru boja. „Što je ono?“ upita dječak diveći se slici koju je stvaralo blještavilo prosijavajući sliku svetca. „Svetac“, odgovori mu majka. Idućega dana dječak je u školi, na pitanje vjeroučitelja zna li netko tko su i kakvi su svetci, odgovorio da je svetac čovjek koji sjaji. Imali bolje definicije svetca?! Neka nam sv. Rok, kao i svi drugi svetci, sjaji svojom vjerom i neka nam njegovo predanje i služenje Bogu i ljudima, davanje sebe u ljubavi Bogu i ljudima bude životni uzor i put, zaključio je vlč. Rovis koji je svoju Mladu misu svečano proslavio i započeo život Kristova službenika upravo u ovoj crkvi prije 45 godina te je poručio svojim Pićancima neka mole za svoje obitelji, ali i za duhovna zvanja. On je, zapravo, jedini živući svećenik rodom iz Pićna. Prethodno navedene brojke simbolično i stvarno označavaju župu Pićan kao župu hodočasnici u potrazi za Bogom, ali ostaje činjenica da je zadnja Mlada misa u Pićnu proslavljena prije punih četrdeset pet godina i da je naša duhovna riznica zvanja odavno već suha i prazna. Kad mi je duša suha i prazna, kad je u

mraku, onda molim i samo molim, čak i ako ne osjećam ništa, ali molim, govorila je sv. Terezija od Djeteta Isusa.

Crkva popunjena vjerničkim pukom

Svoj obol ovom lijepom i za dušu ispunjavajućem misnom slavlju, uz župnika domaćina i svećara vlč. Jordana Rovisa, dala su i dvojica bivših župnika župe Pićan, vlč. Milan Mužina i Ivan Štoković (tako je lijepo zajedno služiti sv. misu sa svim svojim župnicima, počevši od djetinjstva i vjeronauka i prve sv. pričestii, pa vjenčanja, pa sakramenata svoje djece, pa najzad i pokopa članova obitelji kao naš ovozemaljski smrtnički ciklus na putu u vječni život, op. a.) te Aleksandar i Dragutin Petrović, Željko Zec, Želimir Bagavac i Lino Rakar, svećenici iz naše biskupije, Armando Ilich (roditelji su mu iz Pićanstine), svećenik iz Rijeke, i prečasni Jože Vogrin iz Slovenskih Konjic (s kojima je sada župa, a nekada Pićanska biskupija posebno povezana jer se tamo nalazi grob Pićanca Sebastjana Glavinića, prije oko 300 g. senjsko-modruškoga biskupa) te s njim i mlada uzdanica Florijan, vedar i nasmijan bogoslov 3. godine teologije. Kao i uvijek, poseban ures na oltaru bila su i djeca ministranti, dječaci i djevojčice. Crkva je bila ispunjena vjerničkim pukom, a na sv. misi sudjelovao je i načelnik Općine Pićan Ivan Franković (sv. Rok je ujedno zaštitnik i Općine Pićan). Gost je bio i bivši višegodišnji načelnik grada Cresa g. Serđo Negovetić, zaslужan, uz ostale, za postavljanje spomen-ploče na rodnu kuću dr. Ante Marčaca u Pićnu. Time je ostvareno trajno podsjećanje na ovoga

znamenitog Pićanca, iznimnoga vjernika, teologa, pravnika. Uime svih Pićanaca, hvala g. Serđu. Tko pjeva, dvostruko moli, pa su tako i na ovom misnom slavlju dvostruko molili veliki mješoviti župni zbor, predvođen dirigentom Brunom Lukežom i orguljašom Antonom Aničićem te zborom mlađih predvođenim sviračicom Andreom Udovičić. Župljeni su se prigodnim darovima sjetili svoga gosta domaćina, svečara vlč. Jordana i svoga župnika vlč. Antuna u obliku maloga znaka pažnje za njihovo dugogodišnje, predano i postojano služenje Bogu i župi. Vlč. Antun, vidljivo ganut, zahvalio je svima, zamolio sve za oprost ako tomu negdje ima mjesta, ali i za molitvu za duhovna zvanja.

„Župa hodočasnica u potrazi za Bogom“

Na kraju, njegove riječi, ali i osvješćivanje toga što i zašto slavimo svetce, stavlja pred nas pitanja našega života, vjere, našega krajnjega odredišta, pa se pritom otvara činjenica da imamo velebnu crkvu, katedralu, stoljećima već stoji tu, dograđivanu djelima bočnim lađama kao sa 6 manjih crkava, pa crkvu sv. Roka, izgrađenu marom biskupa, ali i naroda kao zavjetnu crkvu za obranu od kuge, crkvu sv. Mihovila, sve za potrebe vjerničkoga života puka, pa niz velikih ljudi koji su ostavili svoj trag u Pićnu ili potječe iz Pićna, čija je vjera samo Bogu znana, ali zacijelo nam u mnogočemu mogu biti uzor, mogu biti ono svjetlo koje sjaji iza njihove slike. I kroz građevine i kroz sve te ljude, kao i one mnoge neznane i anonimne, provlači se ista poveznica: hod i traganje za Bogom. „Župa hodočasnica u potrazi za Bogom“ piše na prigodnoj sličici. A što je s današnjom kugom, bijelom, crnom, suhom, ma svakakvom kugom današnjega vremena kad se svake nedjelje molimo za naše obitelji (evo, u iščekivanju nacionalnoga susreta naših obitelji), kad nema na vidiku nijednoga novog službenika u duhovnim zvanjima u našoj župi, kad ratovi, terorizam, trgovanje ljudima, prirodne katastrofe, promet, oduzimaju ljudske živote više nego sve kuge dosad, kad se ne poštuje i ne razlikuje ni petak, ni nedjelja, kad se zakonom omogućuje i promiče pobačaj, brak među istim spolovima, kad životinje dobivaju prednost u pažnji, a ne djeca, ne gradimo li nove crkve kao zavjetne u obrani od svih napada na ljudsku dušu, nego, čak, molimo li za to? (Davorka Smoković)

Dr. Milotić: Bl. Miroslav Bulešić ubijen je zbog mržnje prema Crkvi

O životu i okolnostima u kojima je živio i bio ubijen hrvatski blaženik Miroslav Bulešić, za HKR je govorio pravnik dr. Ivan Milotić.

U povodu sutrašnjeg blagdana bl. Miroslava Bulešića svećenika mučenika kojeg su komunističke vlasti ubile 1947. godine, u emisiji Hrvatskoga katoličkog radija, u četvrtak 23. kolovoza gostovao je pravnik dr. Ivan Milotić. Dr. Milotić član je Pastoralnog vijeća Porečke i pulske biskupije, autor nekoliko knjiga te brojnih znanstvenih i stručnih radova, koji se između ostalog bave i poviješću Crkve u Istri.

“Istra u vrijeme Bulešićeva ubojstva nije bila antifašistička”, kazao je dr. Milotić. “Antifašizam u Istri potječe prije Drugog svjetskog rata. To je zapravo bio otpor fašističkoj kraljevini Italiji, a predvodilo ga je istarsko svećenstvo. I zapravo kad govorimo o antifašizmu, o njegovim korijenima u Istri govorimo o otporu kojeg je istarskog svećenstvo iz Istre pružalo talijanskom okupatoru. Godine 1947. kada je Bulešić ubijen, mi tragova pravog antifašizma u Istri više nemamo. To je najbolje vidljivo na Pazinskim odlukama kojima je Istra priključena Hrvatskoj - gdje je zapravo prva odluka donesena u Pazinu, a zatim je u bitnome izmijenjena, i kasnije u Otočcu proglašena iznova u Pazinu. U to vrijeme 1947. Komunistička partija u cijelosti je preuzeila kontrolu ondašnjim društvenim i političkim životom. Stoga je tumačiti antifašizam u to vrijeme, u kontekstu Bulešićeva ubojstva, pogrešno. Zapravo, radi se o čistom komunizmu, a sam čin u Lanišću na Ćićariji, predstavlja ubojstvo kojemu je zapravo jedini cilj bio – činiti zlo isključivo radi zla. Ubojstvo Miroslava Bulešića zapravo nije bilo motivirano oslobođenjem, antifašizmom – nego čistim osjećajem mržnje prema Crkvi. I u tom kontekstu treba sagledavati događaje na Ćićariji, nikako u kontekstu antifašizma nego kontekstu komunizma, prosovjetskog komunizma i brojnih zločina koji su se u to vrijeme događali diljem Istre”, istaknuo je dr. Milotić.

U kolovozu 1947. Miroslav Bulešić, kao podravnatelj Pazinskoga sjemeništa i tajnik Svećeničkog zbora sv. Pavla, prati delegata Svete Stolice mons. dr. Jakoba Ukmara, kod dijeljenja sakramenta potvrde u Buzetu i okolnim župama. U subotu, 23. kolovoza 1947. kad su komunisti upali u župnu crkvu u Buzetu s namjerom da spriječe krizmu, Bulešić je svojim tijelom branio Svetohranište i u njemu Presveti Oltarski Sakrament. Uoči dolaska u Lanišće, dok su s Ćićarije stizale prijetnje organiziranih komunista, na pitanje boji li se tamo otići, Miroslav Bulešić je odgovorio: “Samo jedanput će se umrijeti”.

Krizma u Lanišću održana je u nedjelju na blagdan sv. Bartola apostola, 24. kolovoza 1947. godine. Mons. Ukmari je u službenom izvješću za Biskupski ordinarijat u Trstu napisao: “Nakon završetka krizme u crkvi i mise koju je služio vlč. Miroslav Bulešić, uputili smo se k župnoj kući. Nakon četvrt sata, kada su bili krizmani i oni koji su naknadno prisjeli, bilo je to oko 11 sati, pobunjenci su ušli u kuću i ubili nožem vlč. Bulešića, koji je bio kraj vratiju. Ja osobno izišao sam iz župnog ureda u predvorje i video ga mrtva kako leži na tlu među zlikovcima koji su zaposjeli kuću. Povukao sam se u spavaću sobu, gdje sam nakon minute vremena i sam teško izudaran i ostao sam ležeći u krvi. Misleći da sam mrtav, ostavili su mene i potražili župnika, ali ga nisu pronašli jer se bio sakrio. Kroz 20 sati ostao sam u nesvesti...” Bulešić je ubijen ubodima noža u grlo a njegova krv poprskala je zid predoblja laniškoga župnog ureda. Prema riječima očeviđaca Bulešić je, osjetivši da umire, zazivao “Isuse, primi dušu moju”. (IKA)

„U eri ravnodušnosti prepoznati potrebitoga“

FUŠKULIN Sv. Rok je velikodušno i nesebično darovao i žrtvovao sve što je mogao kako bi život posvetio pomaganju ljudima. On je živio Matejevo evanđelje i živio je po principu: "Ljubi Boga nadasve, a bližnjega svoga kao samoga sebe." Čovjeku nijedna ideologija nema pravo oduzeti dostojanstvo, a bitno je svake godine slaviti ovaj i sve ostale blagdane kako bismo se uvijek mogli prisjećati istinskih vrijednosti prema kojima trebamo živjeti, rekao je propovjednik. Sv. Rok, svetac kojemu je u Porečkoj i Pulskoj biskupiji posvećeno čak 25 crkava, od kojih i brojne župne, svećano je kao patron župe proslavljen i u Fuškulini, omanjoj župi Porečkoga dekanata. Misno je slavlje predvodio vlač. mr. Lino Zohil, župnik Vrsara i Gradiće, u susavlju sa župnikom domaćinom vlač. Ivicom Butkovićem. Misi je nazočilo stotinjak vjernika. Tekst Evanđelja koji smo čuli jedan je od najljepših tekstova Matejeva evanđelja, donosi nam učenje koje možemo, na neki način, smatrati „Isusovom oporukom“. Taj je tekst sačinio evanđelist koji je osobno iskusio djelovanje milosrđa, naglasio je propovjednik. Isus kaže da kad god nahranimo gladna, napojimo žedna, odjenemo gola i primimo stranca, pohodimo zatvorenika ili bolesnika, to činimo njemu samom. Crkva je ta djela nazvala „tjelesnim djelima milosrđa“ jer se njima pomaže osobe u njihovim materijalnim potrebama.

No, postoje i djela milosrđa koja se nazivaju „duhovna“, koja se tiču jednakovo važnih potreba, poglavito danas jer dotiču čovjekovu nutrinu i često se zbog njih više trpi, pojASNIO je nadalje vlač. Zohil. Svi ćemo se sigurno sjetiti djela koje je ušlo u svakidašnji govor: „strpljivo podnositi one koji nam dodijavaju“. A takvih ima; postoje zaista „teške“ osobe. Iako može izgledati kao nešto nevažno, što će nas možda nasmijati, to u sebi sadrži veliku ljubav. Tako je i s ostalih šest, na koje je dobro podsjetiti: dvoumna savjetovati, neučka poučiti, grješnika pokarati, žalosna i nevoljna utješiti, uvredu oprostiti i za žive i mrtve Boga moliti, podsjetio je propovjednik. Možda često čujemo: „Tako sam žalostan...“, tada ne treba reći, ili pomisliti: „Bog će ti pomoći, ja nemam vremena...“, ne tako! Trebamo se zaustaviti, saslušati ga, podariti svoje vrijeme i utješiti čovjeka, to je djelo milosrđa, i to se ne čini samo toj osobi nego se to čini Isusu, istaknuo je predvoditelj.

Sv. Rok

Propovjednik je zatim podsjetio na životopis sv. Roka koji je rođen 1295. godine u Montpellieru, gradu u južnoj Francuskoj, a umro je 1327. godine. Otač mu je bio grof. Prema najstarijem Rokovu životopisu, njegovi su roditelji dulje vremena bili bez poroda, a jako su željeli djecu. Molili su i zavjetovali se i Bog im je dao sina, koji će postati slavan svetac. Prije nego je navršio 20 godina, ostao je bez roditelja. Prodao je sva svoja dobra, a novac podijelio siromasima te se kao siromašan hodočasnik uputio prema Rimu. Rokov je kršćanski odgoj bio dubok, nije se zadovoljavao površnošću, već je velikodušno i nesebično sve darovao i žrtvovao. Na svome hodočašću u Rim Rok se zaustavio u mjestu Acquapendente gdje se dao na dvorenje okuženih bolesnika u bolnici, a učinio je s Božjom pomoći i nekoliko čudesnih ozdravljenja. Dvoriti okužene značilo je izložiti se stvarnoj opasnosti po vlastiti život. Daljnja postaja Rokova hodočašća bila je Cesena, a onda Rim. Ondje se zadržao oko tri godine te se na povratku u domovinu zaustavio u Riminiiju, Novari i Piacenzi. Sva su ta mjesta njegova putovanja bila ispunjena djelima ljubavi prema bolesnicima. U Piacenzi se Rok razbolio od kuge. Građani su ga zbog toga prognali iz svog grada i on se osjetio osamljenim kao Krist na križu, ali nije očajavao. Sklonio se u jednu šumu i ondje hranio biljem, uzdajući se u Božju providnost. Neki životopisci spominju da mu je tada svaki dan dolazio jedan pas noseći mu komad kruha. Prizor su

ovjekovječili mnogi slikari. Talijanski patricij Gottardo Pallastrelli, naišavši na bolesnoga Roka u šumi, upusti se s njim u razgovor. Inače baš nije bio čovjek duboke vjere. Sveti je patnik ostavio na njega izvanredan dojam. On se pod njegovim utjecajem obratio, prihvatio ga, njegova ga, dok Rok nije ozdravio. Zadobivši zdravlje, Rok se vratio u svoj zavičaj, ali njegovu trpljenju još nije bio kraj. Iscrpljen od teške bolesti, bio je posve izobličen tako da ga nisu mogli prepoznati. Uhvatili su ga te zatvorili. U zatvoru je proveo pet godina. Tada ga je još jedanput pohodila kuga. Svećeniku, koji mu je podijelio svete sakramente, otkrio je tko je. Preminuvši odano u Gospodinu 16. kolovoza 1327., bì od Gospodina odmah proslavljen raznim čudesnim znakovima.

„Ljubi Boga nadasve, a bližnjega svoga kao samog sebe.“

Sv. Rok je velikodušno i nesebično darovao i žrtvovao sve što je mogao kako bi život posvetio pomaganju ljudima. Sv. Rok je živio Matejevo evanđelje i živio je po principu: „Ljubi Boga nadasve, a bližnjega svoga kao samog sebe.“ Čovjeku nijedna ideologija nema pravo oduzeti dostojanstvo, a bitno je svake godine slaviti ovaj i sve ostale blagdane kako bismo se uvijek mogli prisjećati istinskih vrijednosti prema kojima ćemo živjeti, zaključio je vlač. Zohil. Nakon misnoga slavlja okupljeni su se vjernici zadržali u ugodnu druženju ispred crkve uz prigodno osvježenje. (G. Krizman/Tiskovni ured Porečke i Puliske biskupije)

MARIJA KRALJICA OBITELJI

PAMIĆI, ŽMINJ Tradicionalno godišnje hodočašće Blaženoj Djevici Mariji Kraljici u Pamiće održano je 22. kolovoza 2018. Duhovnu je obnovu predvodio fra Petar Ljubičić. Svečanu koncelebriranu misu u 18 sati predvodio je biskup mons. dr. Dražen Kutleša.

Obitelj je nepresušno vrelo ljubavi, svetosti i života. Bog je zamislio da obitelj bude mali raj u ovoj suznoj dolini. Molimo za svetost naših obitelji jer bez toga nema budućnosti, ni Crkva, ni društvo!

Foto Nela Peteh...

Majka Božja Drenja – Šumber

Misno slavlje povodom blagdana Gospe Snježne, Dana pobjede i domovinske zahvalnosti te Dana hrvatskih branitelja predvodio je biskup porečki i pulski u miru mons. Ivan Milovan.

K oncelebrirali su domaći župnik vlč. Geremija Massa i župnik iz Pićna preč. Antun Kurelović te župnik iz Kršana vlč. Josip Peteh. Asistirao je u liturgiji bogoslov Dragan Karlić. Veličajnosti liturgije pridonijeli su kadioničari iz Kršana Bruno i Vlaho. Pjevao je župni zbor iz Svetе Nedelje. Domaći muškarci i žene pomogli su vlč. Geremiji urediti liturgijski prostor. Biskup Milovan naglasak je stavio na obitelj kao zadatak, ali i kao problem; od obitelji se pravi problem. Obitelj se želi maknuti u stranu. Mladima se nude i nameću druge mogućnosti. Biskup je ponovio usklik iz Novoga zavjeta: „Ne boj se!“ Taj je poziv posebno upućen mladima da se ne boje otvoriti vrata Kristu jer on ih voli. Da se ne boje života u Domovini, da ne „bježe“ negdje drugdje, ako nije baš nužno, jer osim novaca, malo se što može vani naći vrijedno da se ostavi zavičaj, da se ostavi toplina rodnog kraja. Bilo je puno ispovijedi. Cijelo je vrijeme ispovijedao vlč. Blaž Bošnjaković, a do mise i vlč. Peteh. Buka, koja dolazi od preblizu liturgijskom prostoru postavljenih ugostiteljskih stolova, i mirisi te glazba i ove su godine remetili odvijanje liturgije. I ovdje su zamjenjene teze: ugostitelji zaboravljaju da su oni tu radi proslave Majke Božje Drenja (Snježne), a ne Majka Božja radi njih, njihovih pečenjara, piva i ostalog. Prošla su vremena kad je stolar koji je napravio „tavolac“ (podij na kome su poslije mise ljudi plesali) morao za to odgovarati „vlasti“. Danas vlast podržava proslavu (prije desetak godina dali su napraviti vanjski molitveni prostor koji i danas funkcioniра, riješen je sanitarni čvor u sklopu mrtvačnice, osigurano je veliko parkiralište i, na ovaj dan, redari, usmijeren je promet jednosmјerno da se izbjegnu „čepovi“, ali to bi trebala činiti još ispravnije dajući i priznajući „Bogu Božje“, a „caru carevo“. Nadamo se da će se dogodine međusobnim dogovorom župnika i civilnih vlasti učiniti korak naprijed. (BiB)

SVETA MARIJA MAGDALENA U ZAMASKU

Zamask je mjesto u sjevernoj Istri, a ispod Zamaska crkva sv. Marije Magdalene sa zidnim slikama iz 1400. godine i glagoljskim grafitima. Ako imamo lijepo vrijeme, iz mesta se pruža pogled na Motovun, Kaldir i cijelu središnju Istru. Toga su dana mještani Zamaska strepeći pogledavali prema nebu. Meteorolozi su najavili kišni dan. Ali, i ove nam se godine nebo smilovalo. Na blagdan svete Marije Magdalene, usprkos najavama lošega vremena i meteorološkim prijetnjama kišom, u toj se crkvici podno Zamaska okupilo stotinjak ljudi na hodočašću.

To je hodočaće na koje se svake godine hodočasti u nedjelju iza 22. srpnja. Ove je godine nedjelja pala upravo na taj dan. Došli su vjernici iz Zamaska, Kaldira, Motovuna i okolnih mjesta. Kao i svake godine, pridružili su im se rodbina i gosti iz raznih krajeva, pa i stranih zemalja, kako bi zajedno proslavili ovu svetkovinu. Svetu misu vodili su vlc. Ante Žufić iz Trviža, Zamaska i Kašćerge i vlc. Dragutin Petrović iz Plomina, Šušnjevice i Kožljaka, a koji je davnih godina misio i u ovim krajevima. Lijepo je bilo čuti njihova promišljanja. Nazočne su vjernike pozvali da razmisle

o vrijednostima života, obitelji, svojem slobodnom vremenu te o načinu na koji ga troše i sa kime, upozorivši ih istovremeno na opasnosti čisto materijalnoga svijeta, na to što se događa kada u ljudima nestanu emocija, sučut i briga za drugoga, kada se ljubav i uspjeh mijere isključivo novcem i vremenom i kada po cijenu uspjeha prestajemo imati vremena jedni za druge. Pozvali su nas da predahnemo, da se odmorimo, da se prisjetimo blagdana i blagovanja, da zastanemo, da i sami promislimo o svojim životima. U ovoj svakidašnjoj jurnjavi, vrevi i užurbanosti života lijepo je imati nekoga tko će ti na to ukazati. Veliko im hvala na tome. Svi su se prisutni ujedinili u želji da potvrde, da još jednom posvjedoče, ohrabre se i utješe, da se zajedno raduju, da zajedno zapjevaju, da slave zajedništvo. A da slavlje bude potpuno, kao i prošle godine, pjesmu su poveli dragi pjevači crkvenoga zbora iz Motovuna, pod vodstvom dirigenta Marka Ritoše, a uskoro su se svi pridružili. Nakon misnoga slavlja nastavilo se zajedničko druženje uz pune stolove istarske hrane, kaldirskoga voća i domaćih kolača, za što ove godine, osim mještanima, domaćinima, volonterima i inim pokrovite-

ljima, posebno zahvaljujemo Gradu Pazinu na donaciji. I zato najveća hvala svima koji su pronašli vremena i volje doći i pomoći, biti u zajedništvu. Prije odlaska, i kiše, uspjeli smo se svi zajedno fotografirati i sačuvati spomen na ovaj predivan zajednički proveden dan. (napisala i fotografirala Davorka Flego)

Blagoslov oltarne pale istarskim mučenicima 20. stoljeća

U četvrtak, 23. kolovoza 2018. godine, na Europski dan sjećanja na žrtve totalitaričkih režima, uoči obilježavanja 71. obljetnice mučeništva bl. Miroslava Bulešića u njemu posvećenoj crkvi u Valbandonu porečki i pulski ordinarij mons. dr. Dražen Kutleša blagoslovio je novu oltarnu palu posvećenu istarskim mučenicima 20. stoljeća.

VALBANDON U uvodnom pozdravu vicepostulator vlč. Ilija Jakovljević je rekao kako se kroz tu oltarsku palu željelo osvijestiti stradanje vjernika i Crkve nakon II. Svjetskog rata te je istaknuo „mi danas ne želimo nikoga osuđivati nego želimo moliti za mir. Bl. Bulešić je rekao „Moja osveta je oprost.“, to je i današnja poruka Crkve, to je poruka Crkve i 71 godinu od mučeničke smrti bl. Miroslava Bulešića. Oltarna pala prikazuje tri istarska mučenika s atributima njihova mučeništva: Miroslav Bulešić bio je zaklan nožem, Francesco Bonifacio nakon ubojstva negdje je zakopan i bačen u jamu, a Ratimir Beletić je ubijen savezničkom rampom kod Pule. Promišljajući o tome kako se je visoko civiliziranoj Evropi moglo desiti takvo zlo koje su nanijela tri totalitaristička režima mons. Kutleša je istaknuo da je jedini način kako krenuti dalje upravo ono što je kao svoju duhovnu oporu ostavio bl. Bulešić; on koji je bio proganjан i od fašista i od nacista, a ubijen je od komunista, on svima oprاشta. Biskup je u prigodnoj homiliji pozvao okupljene da, po uzoru na blaženika budu oni koji će prvi oprostiti, a ne da to očekuju od drugih. Da bi mogao oprostiti, čovjek mora imati život u vjeri kao što ga je imao bl. Miroslav Bulešić. Imati život u vjeri znači slijediti nauk Isusa Krista, ako želimo slijediti svjetli primjer bl. Bulešića, potrebno je u tome ustrajati u i poteškoćama. To ponekad znači biti protiv većine ako je ona nerazborita, a tada ustrajnost u svojim uvjerenjima iziskuje duboku vjeru. Bl. Bulešić se, prihvativši mučeništvo da ne izda Crkvu, utkao u tradiciju mučenika i svetaca koji su dali život za Crkvu i narod. I on je gledao uzore, i on je svojom vjernošću Krstu slijedio onaj put kojim su prošli toliki sveci i blaženici. I mi smo u svome svakodnevnome životu pozvani biti vjerni onome čemu nas Krist uči. Govoreći o dvojici naših mučenika, bl. Bulešiću i bl. Kardinalu Stepincu, biskup Kutleša je istaknuo „oni su činili onako kako Bog i Crkva traži od njih. Oni su trebali govoriti i govorili su istinu, jer su bili svjesni da je Crkva svijest društva, i savjest cijelog naroda. Ako čovjek u određenom trenutku ne govoriti onda gubi sve ono za što je postavljen, da vodi svoj narodi da pokazuje svojim sljedbenicima što je prava istina. Zato mi u bl. Miroslavu vidimo taj putokaz koji u nekim trenutcima naše tamne povijesti zna usmjeriti na pravi put.“, naglasio je biskup. Misno slavlje završeno je oferom, čašćenjem relikvija bl. Miroslava Bulešića. (G.Krizman, Tiskovni ured PPB)

Slika bl. Bulešića na dar župi Karojba

Unedjelju, 19. kolovoza, petoga dana Devetnice bl. Miroslavu Bulešiću, vicepostulator u kauzi za kanonizaciju vlč. mr. Ilija Jakovljević predvodio je misno slavlje u Župi Svetih u Karojbi gdje je blaženik slavio svoje posljedne ovozemaljske vazmene blagdane, 1947. godine, nekoliko mjeseci prije mučeništva. Vlč. Jakovljević tom je prigodom župi Karojba poklonio umjetničku sliku, portret Blaženika, ulje na platnu, rad umjetnika Ivana Katića iz Slavonskoga Broda.

„Lijep je to dar, ali i veoma znakovit.“

Propovjednik je na početku homilije, komentirajući ulomak iz Ivanova evanđelja o Isusu kao Kruhu Života, istaknuo kako se i blaženi Miroslav Bulešić u potpunosti predao Kristu te tako nakraju postao Kruh Božji. Posjetio je kako je bl. Miroslav upravo u Karojbi proveo svoje posljedne ovozemaljske vazmene blagdane, isповijedao, pohodio bolesnike te ovdje simbolično započeo svoj križni put. Naime, upravo su mu ovdje darovali janje s crkvenom vrpcom oko vrata. „Lijep je to dar, ali i veoma znakovit“, rekao je tada Blaženik, prenijeli su kasnije svjedoci. Nakon četiri mjeseca on je sam postao to janje, a crvena vrpca oko vrata bila je od njegove krvi kada je ubijen nožem, istaknuo je vlč. Jakovljević. Posebno sada, u danima kada cijelo mjesto Karojba proživiljava tugu zbog tragične pogibije jednoga mladog čovjeka i kada bi ljudski bilo najlakše osuditi, vlč. Jakovljević pozvao je okupljene da se mole za zagovor bl. Bulešiću, da poput njega mogu smoći snage za oprost, po Blaženikovu geslu „Moja osveta je oprost.“ Miroslav Bulešić nosio je svima Isusa Krista, starima, bolesnima, molio je da Bog blagoslovi i čovjeka koji je po partijskom naputku pokušao narušiti dostojanstvo vazmenih blagdana u župi. Propovjednik je pozvao okupljene da po uzoru na Blaženika donose Isusa Krista u svoje domove, u svoje obitelji, te da u ovoj Devetnici mole za sebe i za svoje obraćenje, kako bi po uzoru na njega bili Sveta Hostija, Kruh Božji u svojim obiteljima i svakidašnjem okruženju. Na kraju misnoga slavlja prigodnu zahvalu vlč. Jakovljeviću izrekao je župnik domaćin vlč. Rudi Koraca. Prije završnoga blagoslova predvoditelj je pročitao prigodno razmatranje uz peti dan Devetnice, izmoljene su Litanije bl. Miroslavu Bulešiću, te je sve okupljene pozvao na svećano misno slavlje obilježavanja 71. obljetnice mučeništva bl. Miroslava Bulešića u Svetvinčentu u petak, 24. kolovoza. (G. Krizman/Tiskovni ured Porečke i Pulske biskupije)

“Bl. Miroslav Bulešić nam je uzor i poruka”

U Svetvinčentu obilježena 71. obljetnica mučeništva bl. Miroslava Bulešića. Čovjek koji živi s Bogom nosit će u sebi radost i mir bez obzira kakve bile životne okolnosti. Blaženi Miroslav nam govori kako je lijepo živjeti s Bogom i umrijeti smrću pravednika. Neka svojim zagovorom podupire vjeru u našem narodu, a napose u njegovoј dragoj Istri, rekao je mons. Križić.

SVETVINČENAT U petak, 24 kolovoza, o blagdanu sv. Bartola ap., u Svetvinčentu je svečanim večernjim misnim slavljem obilježena 71. obljetnica mučeništva bl. Miroslava Bulešića. Misno slavlje na središnjem mjesnom trgu, ispred župne crkve, podno kaštela Grimani Morosini, predvodio je gospičko-senjski biskup mons. dr. Zdenko Križić uz koncelebraciju riječkog nadbiskupa i metropolite mons. Ivana Devčića, porečkog i pulskog ordinarija mons. dr. Dražena Kutleše te biskupa u miru mons. Ivana Milovana. Koncelebriralo je 70-ak svećenika, a misnome slavlju nazočilo je oko 1000 vjernika. Pojedine su župe došle organizirano autobusima. Nekoliko skupina i pojedinaca toga je dana u Svetvinčenat stiglo pješice hodočasteći od rana jutra iz Pule, Fažane, Vrsara i drugih krajeva Istre. Misi je nazočio i veći broj stipendista Biskupijske zaklade „Blaženi Miroslav Bulešić“. Molitveno-meditativni uvod u misno slavlje vodio je vicepostulator u kauzi za kanonizaciju bl. Miroslava Bulešića vlč. mr. Ilija Jakovljević. On je svoj intervent zaključio litanijama bl. Bulešiću te je pozvao sve okupljene na molitvu kojom se je i sam blaženik osobno posvetio Majci Božjoj o blagdanu Bezgrešnog začeća 1942. godine i koju je zapisao u svome Duhovnome dnevniku. Misno slavlje glazbeno je animirao zbor Župe sv. Jurja sa Starog Pazina pod ravnanjem zborovođe Bruna Gortana.

„Krv mučenika sjeme je novih kršćana“

U pozdravnom govoru dobrodošlice mjesni ordinarij mons. dr. Dražen Kutleša je pozdravio sve okupljene, napose biskupe, te izrazio posebnu dobrodošlicu predslavitelju kojemu je to bio prvi javni

nastup u Istri od kada je imenovan biskupom. Ordinarij je pozvao okupljene na razmišljanje o otajstvu mučeništva imajući uvijek posebno u molitvama bl. Miroslava Bulešića. Propovjednik je homiliju započeo citirajući sv. Pavla, koji pred svoj odlazak govori učenicima neka nakon njegovog odlaska paze na zajednicu vjernih, na Crkvu, koju je Isus ‘stekao svojom krvlju’. Crkva je stečena Isusovom krvlju, ali se ona neprestano hrani, njeguje i zalijeva krvlju Isusovih učenika kroz cijelu povijest, sve do naših dana. U to njegovanje i zalijevanje Crkve uključio se i blaženi Miroslav Bulešić koji je svojom krvlju zalio Crkvu u našem narodu, u našoj Istri, rekao je propovjednik te nastavio citiravši sv. papu Ivana Pavla II. koji podsjeća kršćane „da ne zaborave svoje mučenike jer su oni svjedoci vjere i u tom smislu vjernicima ohrabrenje i trajno nadahnuće. Oni su naši posebni zagovornici pred Gospodinom i snaga njihova zagovora je iznimno jaka pred licem Božjim.“ U nastavku svoga razmatranja o mučenicima biskup je podsjetio na Tertulijanovu izrek „Krv mučenika sjeme je novih kršćana“, te je napomenuo da mučenici nikako nisu kategorija prošlosti, povezna tek s prvim kršćanskim vremenima. Upravo je Jubilejski spomen otvorio iznenadujuće prizorište pokazujući naše vrijeme izrazito bogato svjedocima koji su na ovaj ili onaj način znali živjeti Evangeliye u prilikama neprijateljstva i progona, često do pružanja najuzvišenijega dokaza krvlju, rekao je biskup te nadodao, u njima je Božja riječ, posijana na dobru tlu, donijela stostruki rod. Svojim su nam primjerom pokazali i gotovo poravnali put budućnosti. Nama ne ostaje drugo doli, s milošću Božjom, krenuti njihovim stopama. Propovjednik je nadalje citirao Isusove riječi iz Velikosvećeničke molitve te istaknuo - bez

obzira na to što će mnogi Isusovi učenici živjeti u svijetu ili okruženju, koje ih mrzi i progoni, Isus ne moli Oca da ih uzme iz takvog svijeta, nego samo da ih očuva od Zloga. Isusovi učenici moraju ostati u takvom svijetu i davati svjedočanstvo tom svijetu, posvećivati taj svijet, a nikako mrziti bez obzira na sve grijehе svijeta. Što više, Isus traži od svojih učenika da ljube i one koji ih mrze i da mole za one koji ih progone, jer tako je i Isus činio.

Isus zna da ljudi, koji druge mrze i progone, nisu sretni, rekao je biskup Križić, baš zbog toga ovakvi ljudi imaju potrebu ljubavi da bi se oslobodili zla koje je u njima. Samo je ljubav kadra pobijediti zlo i mržnju. „Mržnja uzrokuje krvarenje, a ljubav zacjeljuje rane“. Citirao je propovjednik bl. Bulešića, te njegovu najpoznatiju rečenicu „Moja osveta je oprost“.

„Bože, ako hoćeš moj život, ne štedi me.“

O blaženikovoj žudnji za mučeništvom, ako je to volja Božja propovjednik je rekao kako je on jasno vidio kolika se količina mržnje usmjerila prema Crkvi, svećenicima i vjernicima bliskim Crkvi, te je bio siguran da ta lavina mržnje neće poštedjeti ni njega. Ali on je spreman. U duhovnom Dnevniku piše: „Neprijatelji navaljuju na mene. Hvala tebi, Bože! Ja se hoću držati tebe i tvojih zapovijedi ... Bože, ako hoćeš moj život, ne štedi me.“, istaknuo je propovjednik. Spomenuo je i sličnost sa sv. Pavlom, apostolom, koji u Poslanici Filipljanima piše „,Veseo sam i radujem se s vama svima, ako se i krv moja mora kao žrtva liti na žrtveni priros“ Blaženi Miroslav Bulešić ubijen je u dobi od 27 godina, podsjetio je mons. Križić. Možemo reći na početku života. Međutim, ono što zadržava to je razina svetosti koju je ovaj mladić dosegao.

Ljubav prema Bogu je do srži prožela njegov život. Je li njegov život završio prerano? zapitao se propovjednik. Možda i ne. Sveti Pismo za čovjeka vjerna Bogu veli: «Stekavši savršenstvo u malo vremena, dugo je živio, i jer mu je duša bila draga Gospodinu, on ga je hitro izbavio od zloče oko njega. Za biblijskog čovjeka vrijeme ima značenje i važnost prije svega zbog svog sadržaja. «Nauči nas dane naše brojiti da steknemo mudro srce», citirao je propovjednik psalam, te naglasio kako je numeričko brojanje godina nebitno, ako u te godine čovjek ne ugradi značaj sadržaj i vrijednosti. Postoji mudrosno brojenje, koje se bitno razlikuje od numeričkog: ovdje se sati i dani broje po sadržajima, po vrijednostima, koje smo u njih ugradili, netko može živjeti dugo, a isprazno, dok s druge strane neke osobe mogu živjeti kratko, ali sadržajno, sve je ispunjeno, a to znači da ta osoba nije živjela kratko. Vrijednost života nije u njegovoj dužini nego u njegovu sadržaju, u tome kako je netko živio. Blaženi Miroslav je, po biblijskoj logici, živio dugo. Imao je sve dane i godine ispunjene, ne prazne. Blaženi Miroslav Bulešić dao je svoj život za Isusa. Isus je svim svojim učenicima dao razumjeti da onaj, tko zaista želi biti njegov učenik, mora uzeti svoj križ i da nema drugog izbora osim mučeništva, rekao je mons. Križić te pojasnio mučeništvo na svima nama dostupnoj razini - ne mora to biti mučeništvo krvlju, ali mora biti mučeništvo ljubavlju, služnjem, požrtvovnošću. Svi znamo da nije lako iz dana u dan služiti i žrtvovati se, pa ni u vlastitoj obitelji. Ovdje mislimo na služenje i žrtvu koje se čine s radošću i s ljubavlju, a ne mrzvoljno i prigovaranjem. Ovo košta. Ali ovdje je bit svetosti. To je svetost koja je dostupna svima. Bog za svetost ne traži neka herojska djela ili čuda, nego tihu svakodnevnu ljubav i služenje. Isus je u dvorani Posljednje večere pokazao učenicima, kada im je oprao noge, u čemu je veličina čovjeka po Božjim kriterijima: velik je onaj tko

zna služiti i žrtvovati se za druge. Kako su Božji kriteriji različiti od ljudskih.

Blaženi Miroslav nam je uzor i poruka

Isus je rekao svojim učenicima da ako budu imali jaku vjeru u njega, ništa im neće biti nemoguće. Gdje ima vjere i molitve, tu se događaju i čuda. Mučeništvo, bilo krvlju, bilo ljubavlju, ne mogu nositi osobe osrednje vjere. Površna vjera za to ne daje snagu, rekao je propovjednik. Ovdje nam je blaženi Miroslav uzor i poruka. Čovjek, koji živi s Bogom, nosit će u sebi radost i mir bez obzira kakve bile životne okolnosti. Blaženi Miroslav nam govori kako je lijepo živjeti s Bogom i umrijeti smrću pravednika. Neka svojim zagovorom podupire vjeru u našem narodu, a napose u njegovoj dragoj Istri, zaključio je mons. Križić.

Čašćenje relikvija

Po završetku misnog slavlja prigodne zahvale izrekao je mjesni župnik vlč. Darčko Zgrablić te je sve okupljene pozvao da uđu u crkvu gdje su mogli pristupiti oferu, čašćenju relikvija i obići oko oltara iza kojeg se nalaze reverenda, koju je blaženik nosio u trenutku mučeništva, jastuk natopljen njegovom krvlju te ulomak zdinje žbuke iz laniške župne kuće koji je pošprican mučeničkom krvlju. Obilježavanju obljetnice prethodila je trodnevna duhovna priprava koju je u Svetvinčentu predvodio vlč. Joško Listeš, župnik pulske župe Krista Spasitelja, a u crkvi bl. Bulešića u Valbandonu don Marin Drago Kozić, kapelan zagrebačke Policijske kapelanie Majke Božje od Karmenih vrata. Vicepostulator Jakovljević je tijekom devetnice uoči obljetnice, koja je započela na svetkovinu Velike Gospe, predvodio misna slavlja u župama diljem Istre koje su na neki način posebno povezane sa životom bl. Bulešića. Ove je godine povodom obilježavanje obljetnice mučeništva u crkvi bl. Bulešića u Valbandonu porečki i pulski ordinarij mons. Dr. Dražen Kutleša, u četvrtak,

23. kolovoza, na Europski dan sjećanja na žrtve totalističkih režima, blagoslovio novu oltarnu palu posvećenu istarskim mučenicima 20. stoljeća. Oltarna pala prikazuje tri istarska mučenika s atributima njihova mučeništva: Miroslav Bulešić bio je zaklan nožem, Francesco Bonifacio nakon ubojstva negdje je zakopan i bačen u jamu, a Ratimir Beletić je ubijen savezničkom rampom kod Pule. Na samu obljetnicu u jutarnjim satima u Lanišću, mjestu pogibije blaženika, u župnoj crkvi relikvije bl. Bulešića postavljene su u misni oltar. (G.Krizman i Tiskovni ured PPB)

Tomislav Sadrić došao je pješice u Svetvinčenat na misu iz Vrsara. Pješačenje je trajalo 5 sati i 45 minuta, a to je vrijeme ispunio na najljepši mogući način, izmolivši pet krunica.

U Funtani proslavljen blagdan sv. Bernarda

Župa Funtana, priobalna župa u Porečkom dekanatu, proslavila je u ponedjeljak, 20. kolovoza 2018. godine blagdan svoga patrona i ujedno obilježila 397. obljetnicu posvete župne crkve. Misno slavlje predvodio je vlč. mr. Lino Zohil, župnik Vrsara i Gradine, uz koncelebraciju više svećenika iz Porečkoga i drugih dekanata te župnika domaćina vlč. Ivice Butkovića.

Častimo danas svetoga Bernarda, reformatora cistercita, svetca koji je svojim žarom, duhovnošću, kontemplacijom i svojim društvenim angažmanom značajno obilježio svoje vrijeme, koje se zbog toga nerijetko naziva i Bernardova epoha, rekao je predvoditelj na početku prigodne homilije.

U nastavku je vlč. Zohil podsjetio na relevantne činjenice iz svetčeva životopisa. Sveti Bernard iz Clairvauxa rođen je 1090. god. u francuskom mjestu Fontainesu, u bogatoj i uglednoj brojnoj obitelji. Majka mu je, prema sačuvanim zapisima, bila vrlo pobožna i na svoju je djecu nastojala prenosititi ljubav prema vjeri. Tako se sveti Bernard još kao dječak odlikovao neobičnom sabranošću i uronjenošću u Božju ljubav, kakva se u načelu ne nalazi kod djece. Bio je vrlo vezan za majku, pa ga je iznimno potresla njezina smrt, u njegovoj sedamnaestoj godini, što se odrazilo kao jedna dulja životna i vjerska kriza, ali koja ga je nakraju itekako osnažila i orisala put koji mu je Bog namijenio, istaknuo je propovjednik.

Zaštitnik cistercita, pčela i pčelara, svjećara i voskara

Godine 1112. stupio je u opatiju Cîteaux, u zajednicu cistercita, reformiran i stroži red benediktinaca, koji je tada bio u fazi nastajanja. Svojim je žarom i životnim svjedočenjem potaknuo i druge da mu se pridruže, pa su tako s njim otišla živjeti i njegova četiri brata, a nešto poslije i otac i peti brat. Bernard se odlikovao posebnom duhovnošću i kontemplacijom, o čemu svjedoče ne samo sačuvani zapisi o njemu nego i njegova mnogobrojna djela i korespondencija s mnogim osobama, koja pokazuju kako je riječ o istinskom mistiku, uronjenom u molitvu i razmatranju. Usto je bio iznimno govornik i propovjednik, a također i onaj koji je itekako bio svjestan društvenih i političkih problema onoga vremena te se i u tom

smislu odlučno angažirao, naglasio je vlč. Zohil nadodavši kako njegove misli o Djevici Mariji pripadaju najljepšim zapisanim tekstovima u baštini Crkve. Godine 1115., u dobi od 25 godina, osnovao je opatiju Clairvaux, u koju su uskoro ušli mnogi redovnici, a svojim je žarom pridonio da su u kratku vremenu nikli mnogi slični samostani diljem Europe. Sam je tako, prema nekim izvorima, potaknuo nastanak 163 samostana, dok ih je u vrijeme njegove smrti bilo čak 343. Na takav je način vratio prvotni zanos negdašnjih benediktinaca, koji su s vremenom duhovno oslabili, odnosno cisterciti su se, zahvaljujući stezi koju je sveti Bernard zahtijevao od svojih redovnika, pokazali kao istinska duhovna snaga svoga vremena. Bio je i savjetnik mnogih biskupa, vladara i papa, a zauzeo je radio na suzbijanju tadašnjih hereza te je uz to bio i pokretač II. križarskog pohoda. Zbog toga se njegovo vrijeme s pravom naziva i Bernardova epoha. Umro je 20. kolovoza 1153. god. u opatiji Clairvaux, a kao prvoga cistercita svetim ga je proglašio papa Aleksandar III. 1174. god., dok ga je papa Pio VIII. proglašio crkvenim naučiteljem 1830. Osim što se štuje kao zaštitnik cistercita, časte ga i kao zaštitnika pčela i pčelara, svjećara i voskara. Danas u svijetu djeluje oko 2800 cistercita, a tridesetak su godina djelovali i u Hrvatskoj, do 2010. godine, rekao je propovjednik.

„Krist je proširio granice ljubavi u beskraj“

Vlč. Zohil u nastavku je citirao promišljanja pape Benedikta XVI. o sv. Bernardu i njegovu naučavanju. „Prema sv.

Bernardu ‘Zapovijed ljubavi stoji iznad svih drugih zapovijedi. Ljubav je duša i srce sve kršćanske savršenosti i svetosti. Ona nije samo sastavni dio kršćanske etike nego je sadržaj svega onoga što kršćanstvo od nas traži.’ Sveti Bernard je nadalje ustvrdio da je ‘Krist sam došao na svijet da zasvjedoči ljubav, Krist je došao na ovaj svijet, trpio i umro. A ljubav je razlog opstanka Crkve, apostola i svećenika. Ljubav mora biti razlog opstanka i nas kršćana. Naša je sveta dužnost ljubavi da budemo sol zemlje i svjetlo svijeta, i to ne samo u riječi nego u čitavom našem životu i djelovanju.’ Treće promišljanje koje proizlazi iz naučavanja sv. Benedikta jest to da je ‘Krist proširio granice ljubavi u beskraj. Mi ne smijemo nikoga isključiti iz svoje ljubavi. Ljubav ne smije pitati za osobu, za rasu, za stalež, za zanimanje, dapače, ni za vjeroispovijest. Gospodin daje da njegovo Sunce izlazi dobrima i zlima i da kiša pada pravedenima i grješnima.

Najljepši nam je, pak, primjer ljubavi prema bližnjemu dao sam Krist Gospodin: Krist je imao povjerenja u ljude, Krist je nastojao usrećiti ljude, Krist je podigao ljude na nov, na božanski život, davši im milost i snagu za to“, citirao je propovjednik papu Benedikta XVI.

Zajubljenik u Isusa i Mariju

A J. Luddy, autor knjige „Život i učenja sv. Bernarda“, svojevremeno je napisao: „Čudesa sv. Bernarda tako su dobro potkrijepljena da bi sumnjati u njih značilo diskreditirati čitavu povijest. Sv. Bernard bio je jedna od najznamenitijih ličnosti čitave naše povijesti. Potpuno je domi-

nirao razdobljem u kojem je djelovao te je bio znan kao prorok dvanaestoga stoljeća. Bio je naučitelj Crkve, osnivač mnogih samostana, obnovitelj vjerskoga života, savjetnik papâ, propovjednik, mirotvorac između moćnih, branitelj Crkve, ljubitelj Majke Božje, mistik, učitelj duhovnoga života, naučitelj Sv. pisma, veliki teolog, autor mističnih spisa i jedan od najvećih čudotvoraca u čitavoj povijesti Crkve“, citira je vlc. Zohil. U nastavku je ponovno preuzeo riječi pape Benedikta XVI. kako bi okupljenim vjernicima još bolje dočarao lik sv. Bernarda: „Za Bernarda, naime, prava spoznaja Boga sastoji se u osobnom, dubokom iskustvu Isusa Krista i njegove ljubavi. A to, draga braćo i sestre, vrijedi za svakoga vjernika: vjera je nadasve osobni, prisni susret s Isusom, vjera je iskustvo njegove blizine, njegova prijateljstva, njegove ljubavi i jedino se tako uči poznавati ga sve više i ljubiti ga i nasljedovati sve više. Dao Bog da se to obistini u svakom od nas!“ Ta razmišljanja, karakteristična za jednoga zaljubljenika u Isusa i Mariju, kao što je to bio sveti Bernard, i danas su zdrava pobuda ne samo teologima nego

svim vjernicima. Ponekad se pokušava riješiti temeljna pitanja o Bogu, o čovjeku i o svijetu samim snagama razuma. Sveti Bernard, međutim, čvrsto usidren u Bibliji i u crkvenim ocima, podsjeća nas da bez duboke vjere u Boga, jačane molitvom i razmatranjem, bez prisna odnosa s Gospodinom, naša su razmišljanja o božanskim otajstvima izložena opasnosti da postanu isprazno umovanje i gube svoju vjerodostojnost. Teologija upućuje na „znanost svetaca“, na njihovo shvaćanje otajstava Boga života, na njihovu mudrost, taj dar Duha Svetoga, koji postaje referentna točka teološke misli. Zajedno s Bernandom iz Clairvauxa i mi moramo prepoznati da čovjek bolje traži i lakše nalazi Boga „molitvom, no raspravom“. Propovjednik je zaključio svoje promišljanje riječima sv. Bernarda, tekstrom Bernardovo štovanje Blažene Djevice Marije – Zvijezde mora, riječima koje se čitaju svake godine u breviјaru na blagdan Imena Marijina, 12. rujna: „O ti, čovječe, koji vidiš da na tom svijetu više ideš kroz bure i oluje negoli hodaš po Zemlji, ne odvrati očiju od sjaja ove zvijezde ako nećeš da te oluja potopи. Ako

navale na te valovi kušnje, ako udariš na grebene nevolja, pogledaj zvijezdu, zazovi Mariju. Ako te bacaju amo-tamo valovi oholosti, častohleplja, ogovaranja, zavisti, pogledaj zvijezdu, zazovi Mariju. Ako li potresa lađicom tvoje duše srdžba ili lakomost ili podražaj tijela, pogledaj na Mariju. Ako si zbumen zbog strahota opačina, smeten zbog prljave savjesti, preplašen od strahota suda Božjega, ako se počinješ daviti od žalosti i upadaš u ponor očaja, misli na Mariju. U pogibljima, u tjeskobama, u sumnjama, misli na Mariju, zazivaj Mariju. Neka ti ne odlazi s usta, neka ti ne odlazi sa srca; i da postigneš zagovor njezine molitve, ne ostavljam primjera njezina života. Nju slijedeći, nećeš zalutati, Njoj se moleći, nećeš očajavati; na Nju misleći, nećeš zalutati; dok te Ona drži, nećeš posrnuti; dok te Ona štiti, ne trebaš se bojati; dok te Ona vodi, nećeš se umoriti; ako ti je Ona milostiva, stići ćeš cilju i tako ćeš na sebi iskusiti kako je s pravom rečeno: i ime je Djevici Marija.“ Misno je slavlje glazbeno uzveličao Župni zbor sv. Bernarda. (G. Krizman/Tiskovni ured Porečke i Pulske biskupije)

50 GODINA ZAJEDNIČKOGA ŽIVOTA

KRINGA Dana 23. lipnja ove godine Miroslav i Marija Mofardin misom zahvalnicom sa svojom djecom i unučadi proslavili su zlatni jubilej (50 godina) zajedničkoga života. Prije 50 godina u župnoj crkvi u Zamasku vjenčao ih je vlc. Marino Mikolić. Nakon vjenčanja došli su u Mofardine, u župu Kringa. Oboje su ustrajali u vjeri i ljubavi kako su kod

vjenčanja i obećali jedno drugome. I danas su aktivni članovi župne zajednice. Miroslav je član Župnoga vijeća, a Marija Župnoga Caritasa. Misu zahvalnicu predslavio je mjesni župnik vlč. Stipan Bošnjak. Slavljenicima, uz čestitku, želimo Božji blagoslov. Živjeli!

NAJJAČA KRITIKA

Kršćanstvo se ne boji kritike ni stavljanja pod upitnik svega postojećega. Ono je zasnovano na najjačoj mogućoj kritici. Krist stavlja *cijeli svijet* pod moć kritike. On kaže da je svijet u cjelini pod vlašću kneza ovoga svijeta. Time je rekao da je cijeli svijet u laži. Svjetom vlada otac laži. Ubojica.

Krist daje mir, ali ne kao što ga daje ovaj svijet. Svoje poziva da preziru ovaj svijet. I ne samo svijet nego i sam svoj život. Svijet je pod Zlim. Ima li žeće kritike? Ljubljeni učenik poziva kršćane da ne ljube ovaj svijet ni ono što je u svijetu. Pavao govori braći da teže za onim gore, a ne za zemaljskim.

Sve kritike koje se danas umnažaju sa svih strana, tek su slab lavež prema onom što čini Krist. Usto, Kristova kritika duboko pogoda i same one koji kritiziraju. Oni su isto u laži. Njihova je laž u tome što ne ljube. Krist ne odbacuje ovaj svijet. On daje život za njega. On donosi lijek. *Lijek milosrđa*. Svako tko kritizira, a ne donosi lijek, taj ubija. Poništava. A smisao

je kritike čišćenje i oživljavanje. Kritizer koji ne nosi vatru ljubavi za svijet, razara svijet. Kritika bez vode milosrđa pravi je cinizam. A cinizam je negacija kritike. On ne čisti, nego truje. Ne liječi, nego zadaje ranu. U kršćanstvu se dodiruju dvije vatre. S jedne strane, radikalno odbijanje svijeta, a s druge strane, radikalno ljubljenje svijeta. Davanja života za život svijeta. Kršćanin nije lijevi ni desni kritizer. On je u sredini. I društvo, lijevi, i pojedinci, desni, imaju potrebu zaokreta. Promjene. Metanoje. Obraćenja. Oštrica kršćanskog navještaja jest u ovom: *Približilo se kraljevstvo Božje, обратите се и верујте Еванђељу!* Kraljevstvo je Božje izvratanje svega postojećega na svijetu. Prvi će biti posljednji. Bogati osiromašuju, a siromasi se bogate. Veliki se umanjuju, a maleni rastu. Oni koji misle da su nešto, ništa su, a oni koji se drže za ništa, ti su netko. U kraljevstvo Božje ulaze maleni. Oni koji se puštaju kritizirati. Oni koji sami sebe drže pod upitnikom. Ti su najmanji. Čujmo Augustina: *Ipse mihi magna questio!* Sebi sam samome veliki upitnik! Augustina je rasvijetlilo svjetlo Kristove kritike svega što je radio i živio. Krist mu je sve stavio pod upitnik. I njega samoga. I tako ga je ostavio. Uvijek u preispitivanju. U *ispitu savjesti*. U potrebi trajna obraćenja. Tako je sa svakim tko ide za Kristom. Nikada s visoka ne gleda na svijet. Uvijek je u odmaku od svijeta i u potrebi da se daje za spasenje svijeta.

Krizmanik iz Lanišća svjedočio o bl. Bulešiću

Josip Spinotti, jedan od sudionika krvave krizme u Lanišću, u emisiji HKR-a svjedočio o stradanju blaženika

ZAGREB U povodu obljetnice mučeničke smrti bl. Miroslava Bulešića u emisiji Hrvatskoga katoličkog radija gostovao je 24. kolovoza, Josip Spinotti, jedan od sudionika krvave krizme u Lanišću, 1947. godine. Spinotti, koji je tada bio jedan od 237 krizmana, prisjetio se događaja toga dana, kada je bl. Bulešić podnjo mučeničku smrt. Podsjetimo, dan prije bila je krizma u Buzetu, kada su komunisti upali u župnu crkvu s namjerom da je sprječe. No, tada im je na put stao bl. Bulešić, koji je svojim tijelom stao ispred Svetohraništa kako bi ga zaštitio. Šuboštvo i napad na svećenike u Lanišću bilo je unaprijed organizirano od strane komunističkih vlasti, istaknuo je Spinotti. „Taj dan kad je trebala biti krizma svi smo bili vrlo radosni“. No, već se, kaže, „culo puno pogrdnih stvari, a glavni cilj komunistima bio je da se u Lanišću krizma ne održi“. Govorilo se, „u Buzetu je prošla krizma, ali u Lanišću će padati crveno kamenje“. Spinotti potom opisuje da su ljudi koji su branili svoj narod i čast, unaprijed bili osuđeni. Glavni okrivljenik bio je župnik Cvek. Komunistima je povod za napad na njega bio natpis na vratima da tko nije kršćanin ne može biti kum. „Oni su to preveli da tko je bio u partizanima

ne može biti kum. A u Lanišću nije bilo toga tko nije bio u partizanima ili radio za njih. No, to im je bio izgovor“. Župnik Cvek je bio osuđen na tešku robiju od 6 godina, a ostali su osuđeni na šest do 12 mjeseci. Bl. Miroslav Bulešić je ubijen, no, tadašnje vlasti nisu dopustile da se ovaj odvažni svjedok vjere pokopa u rodnoj župi u Svetvinčentu, nego su odredili da bude pokopan u Lanišću. Tek je 1958. omogućeno da se njegovi tjelesni ostaci prenesu u rodnu župu, gdje su pokopani kraj glavnog ulaza u crkvu mučenika sv. Vincencija, na groblju. Odatle su 2003. godine preneseni u župnu crkvu, gdje se i danas štuje. U razgovoru za HKR, Josip Spinotti prisjetio se i kako je bilo živjeti u Lanišću u mjesecima i godinama nakon

ubojsztva Miroslava Bulešića. „Lanišće je kršćansko selo. Tu su svi uvijek bili za crkvu, svake nedjelje se išlo na misu. A ovaj se tragičan događaj još godinama prepričavao“, kazao je. „Ono vrijeme je bilo teško i svašta se događalo. Ljudi se nastojalo na svaki način sprječiti da idu u crkvu. Ali mi smo bez obzira ne sve, na blagdane i nedjelje – uvijek išli na misu. A ovaj nam je događaj davao snagu i polet – kako se taj čovjek žrtvovao...“ Pokojni Bulešić, ističe, uvijek mu je na srcu, „a taj događaj dosta je utjecao na mene. Ne samo na mene, nego i na sve one koji su živjeli u ta vremena“. „Kad ste svjedok mučeničke smrti svećenika to vas u vjeri samo može ojačati“, ističe taj svjedok događaja iz Lanišća 1947. godine. (IKA)

DOBRILIN KUTAK

(*Koristi se knjiga „Biskup dr. Juraj Dobrila Spomen – knjiga“ Pazin. „Josip Turčinović“, 2012.*)

Zlobnim svojim protivnicima nije mnogo puta biskup Dobrila ostao dužan odgovora. Kako znamo, on je bio u svoje doba zastupnikom u Beču. Kao takav nije študio nikoga, koji bi nepravedno postupao s njegovim narodom. Nekom prigodom prikori neki oholi član visoke aristokracije, rodom Nijemac, biskupa Dobrili radi toga, što je njegovu gorovu prigovarao, veleći mu: „Sjetite se Prečasni, u kakovom ste se prahu rodili!“ A Dobrila mu spremam odgovori: „Sjećam se vrlo dobro, da sam se rodio u siromaštvu, ali ja nijesam ostao ležeći u tom siromaštvu, već se podigoh svojom glavom i svojom marljivošću – evo! – do biskupske časti, a da ste se Vi kao i ja rodio siromah, Vašim riječima pokazujete, da biste bili ležali do današnjeg dana u prahu i siromaštvu.“ Oholi aristokrat osta na ove riječi zasramljen i nije mu odgovorio ni rijeći. (Pripremio BiB)

Devetnica po istarskim župama u čast bl. Miroslavu Bulešiću

Na blagdan Velike Gospe, u crkvi bl. Miroslava Bulešića, započela je Devetnica u čast tom najmlađem istarskom mučeniku.

Misno slavlje pred mnoštvom domaćih župljana i gostiju, među kojima je bilo i inozemnih turista iz Poljske i Slovačke, predvodio je vlč. Ilija Jakovljević, vicepostulator u kauzi za kanonizaciju bl. Miroslava Bulešića, a propovijedao je vlč. Ivo Borić, policijski kapelan u Sisku. Vlč. Jakovljević na početku je svete mise istaknuo kako je bl. Miroslav Bulešić živio marijanskduhovnost i svi su važniji datumi u njegovu životu povezani s Blaženom Djevicom Marijom pa i ovaj, svetkovina Uznesenja Marijina, kad započinjemo Devetnicu njemu u čast. Vlč. Borić u svojoj je homiliji progovorio o važnosti majke u obitelji čovjeka, pa tako i važnosti Bl. Djevice Marije u životu svakoga vjernika, a osobito svetca i mučenika. „Svima njima, svima nama, Marija je ponekad jedini oslonac, jedini putokaz“, zaključio je. Na kraju misne, prije svečanoga blagoslova, vlč. Jakovljević potaknuo je vjernike da mole Devetnicu u čast bl. Miroslava te istaknuo „da se ne bojimo svojim prošnjama doći pred našeg blaženika, da mu se ne bojimo iznijeti svoje prošnje, ali i svoje zahvale. U knjizi Svjedočanstava čitamo kako su vjernici bili uslišani po njegovu zagovoru.“ Nakon molitve prvoga dana Devetnice vjernici su u crkvi obišli oko oltara i dotaknuli relikvije bl. Miroslava.

Na blagdan sv. Roka, drugoga dana Devetnice u čast bl. Miroslava Bulešića, vicepostulator u kauzi za kanonizaciju bl. Miroslava Bulešića vlč. Ilija Jakovljević predvodio je svečano misno slavlje u čast sv. Roka u župi Motovunski Novaki. Blagdan sv. Roka ondje se svečano slavi u crkvi posvećenoj ovom svetcu. Vlč. Jakovljević misno je slavlje predvodio u koncelebraciji s vlč. Goranom Levakom i župnikom vlč. Rudjem Koracom. U svojoj je propovijedi predvoditelj slavlja usporedio djelovanje sv. Roka i bl. Miroslava. Sv. Rok je pomagao narodu u bolesti kuge, a bl. Miroslav je u vrijeme rata i nakon njega u narodu liječio 'kugu' ateizma koju su sijali bezbožni režimi: nacizam, fašizam i komunizam. Sv. Rok je na kraju i sam obolio od teške bolesti te ga je vjernički puk počeo slaviti kao zaštitnika od kuge.

Bl. Miroslav išao je među narod i liječio njegove duhovne rane, ali komunističkim je vlastima to smetalo i na kraju su ga zatkli nožem. Brinuo se za svoj narod, nije bježao od naroda, na kraju je otišao u smrt za svoj narod i njegovu vjeru. Bl. Miroslav i danas je mnogim mlađima nadahnute u njihovu životu, moćni njihov zagovornik u studiranju, poslu i svim njihovim životnim potrebama. On stoji na braniku naše svete vjere čuvajući naše duše od zaraze grijeha, kao što je čuvao svetohranište u buzetskoj crkvi od komunista da ga ne obešcate – istaknuo je propovjednik. Na kraju je mise vlč. Jakovljević predvodio molitvu drugoga dana Devetnice u čast bl. Miroslava i pozvao ljudi na molitvu bl. Miroslavu za naše mlade i njihove potrebe.

Istoga dana blagdan je sv. Roka proslavljen i u obližnjoj župi Rakotule, nedaleko Motovuna. Misno je slavlje predvodio vlč. Ivan Kramar, župnik iz Baderne,

inače domaći sin iz te župe, u suslavljisu vlč. Ilijom Jakovljevićem, a župnik, vlč. Rudi Koraca, glazbeno je animirao misu sviranjem na orguljama. Vlč. Kramar je u homiliji pozvao ljudе da žive za one iste vrednote za koje je živio sv. Rok. Osobito da se mole zagovoru svetoga Roka za sve mlade. Na kraju je misnoga slavlja vlč. Jakovljević predvodio molitvu Devetnice u čast bl. Miroslava te pozvao vjernike na svečano misno slavlje koje će se održati u Svetvinčentu 24. kolovoza 2018. u 18 sati. Treći je dan Devetnice uoči obilježavanja mučeništva bl. Miroslava Bulešića u Valbandonu, u njemu posvećenoj crkvi, misno slavlje i molitvu predvodio mons. Ivan Milovan, umirovljeni porečki i pulski biskup. Biskup Milovan pozvao je vjernike da časteći bl. Miroslava, barem malo imamo njegova duha, da barem malo imamo one ljubavi prema čovjeku koju je on imao. (G. Krizman/Tiskovni ured Porečke i Pulske biskupije)

SLAVLJE SV. ANE I SV. JOAKIMA U SV. MARTINU

Tradicionalno, kao i svake godine, vrlo je svečano bilo u Župi sv. Martina gdje se 26. srpnja obilježio spomendan sv. Ane i sv. Joakima, roditelja Blažene Djevice Marije. Velik se broj vjernika iz domaće župe, kao i iz župa čitavoga dekanata, okupio na svečanoj sv. misi koju je predvodio vlč. Mirko Vukšić, župnik Gornjega Labina i Raše, a od kolovoza o. g. i Župe sv. Martina. U svojoj se homiliji predvodnik slavlja na poseban način, osvrnuo na život sv. Ane i sv. Joakima, koji su bili pobožni Židovi s pećatom u svom životu jer nisu mogli imati djece. Ali i u takvoj su situaciji ostali vjerni Bogu, strpljivo su molili i kada su izgubili svaku nadu, u poznim godinama, poput Elizabete i Zaharije, ovaj je par dobio najveće ljudsko dijete – Mariju. Vlč. Mirko istaknuo je važnost strpljivosti i u našim životima jer mi bismo htjeli sve predvidjeti, svugdje tražimo znakove i tajne poruke, tražimo druge bogove, a samo je jedno potrebno – strpljivo nošenje svagdašnjega križa. Zatim se predvodnik slavlja osvrnuo na odgovornost prema starijima i na vođenje brige o njima, pogotovo u našim domovima, te prihvaćanju njihovih staračkih ograničenja. Na kraju sv. mise uslijedio je blagoslov majki, djece i trudnica kraj kipa sv. Ane. Zanimljivost koju nam je istaknuo jedan 80-godišnji mještanin, po pričanju svoje majke i bake, jest ta kako su prije 100 i više godina na sv. misu za sv. Anu u ovo mjesto dolazile trudnice iz Rijeke i okolice jer je kolala priča kako će trudnice imati lagan porod ako se preporuče zagovor sv. Ane. Nakon blagoslova nastavljeno je druženje ispred župne crkve gdje su vrijedne domaćice sve nazočne počastile ićem i pićem.

PROSLAVA SV. JAKOVA U KRŠANU

Usrijedu, 25. srpnja, proslavljen je Sv. Jakov u župi Kršan. Uz nazočnost zamjenika načelnika gosp. Romana Carića i direktorice TZ Kršan Arijane Brnetić te vjernika župe i okolice, sv. misu predvodio je mladi svećenik vlč. Anton Budinić, župni vikar Župe Marije Velike s Cresa. Svojim nam je mladenačkim zanosom približio život svetca i Isusova učenika koji je prvi umro mučeničkom smrću, a čiji se grob nalazi u Santiagu de Composteli u Španjolskoj, gdje se i na poseban način časti. Za svaku je pohvalu što se ovom slavlju i svečanoj misi odazvao velik broj svećenika koji su i na ovaj način pokazali svoje zajedništvo i međusobnu podršku i time dali primjer svojim vjernicima. (*Loreta*)

Političke zlouporabe i ideološke diskriminacije

Odlučih pisati, ovaj put, o nekim pojavnostima iz istarskog javnoga života, poglavito o čestim nastupima i izjavama nositelja političke vlasti i moći u Istri u kojima nastroje Istre definirati i prikazati, ne po njezinim raznolikim identitetima i političkim opredjeljenjima, nego prema svojim osobnim političkim, svjetonazorskim, kulturološkim, pa i moralno-rodnim afinitetima, a to je nedopustivo i diskriminirajuće, stvara potpuno iskrivljenu sliku realne Istre te predstavlja grubu zlouporabu onoga što se podrazumijeva pod pojmom političkoga i javnog, kao i onoga što predstavlja demokratski politički legitimitet i na tome temeljeno pravo na vlast i vladavinu.

Delikt političke i vrijednosne različitosti

Upravo se u tim brojnim izjavama i forsiranim stavovima, koji kao takvi bivaju blagonakloni medijski prezentirani i usmjeravani, nastoji, i prilično uspijeva, stvarati javno mnjenje u Istri i Hrvatskoj o modernom, «naprednom i beskonfliktnom», gotovo samoregulirajućem i samoodrživom društvenom ambijentu Istre, a povrh svega i o vrijednosno nadmoćnom identitetu Istre u odnosu na druge hrvatske sredine i zajednice. Ovakvi stavovi, u kojima ima veoma mnogo politikantstva, lažnoga argumentiranja, pojmovne zbrke i činjeničnih proturječnosti, iskazuju time recidive i nasljeđe jake totalitarne svijesti u Istri, koja se kao nigdje u Hrvatskoj nije uspjela demokratski transformirati jer je uspjela ovladati političkim, gospodarskim, kulturnim, obrazovnim i upravnim resursima na lokalnoj i regionalnoj razini. Ta se svijest u svom političkom izrazu, u vladajućoj politici i njenim istaknutim akterima iskazuje u željama i htijenjima za afirmacijom samo njihove arbitrarne uloge u svekolikom prostoru istarskoga društvenog života, a usto i u afirmaciji metode eliminacije prema onima koji su drugaćiji od njih samih. Sve se te odlike mogu pronaći i potvrditi u nedavnom svehrvatskom medijskom nastupu današnjega europarlamentarca i nekadašnjega istarskog župana, gospodina Jakovčića. Ne ulazeći u samu analizu izabranoga političkog *timeinga* njegova nastupa, ni u svrhovitost razloga

izabranih tema, valja nam se analitički usmjeriti na onaj dio njegova intervjua u kojem iskazuje svoj osobni negativan stav prema političkom i domoljubnom opredjeljenju najpopularnijega hrvatskog pop-pjevača Thompsona. Dakle, na svoj osobni, bilo kakav, stav on ima pravo. Ali samo na to, i ništa više. Međutim, on tu ne staje, već izriče prijetnju, i u neronovskoj maniri, *Urbi et Orbi*, obznanjuje «carsko obećanje» da pjevač Thompson neće nikada moći nastupiti na javnom prostoru u Istri, poput Arene, dok je on živ (parafrasiram).

Jakovčić ante portas

Ovakvim stavom, za razliku od demokrata koji bi prepustili nadležnim institucijama da prosude ima li taj nastup, poput svih drugih, zakonske elemente za zabranu ili nema, on se tu postavlja kao suveren, kao vladar istarskoga prostora i ljudi i određuje koji su gabariti njihove slobode izbora, glazbenoga ukusa i domoljubnoga zanosa. A oni su, kako vidimo, ograničeni njegovim političkim ukusom, njegovim svjetonazorom, njegovim htijenjem i njegovim interesom. To je, i takvo, ponašanje u svom esencijalnom značenju posve nedemokratsko, diskriminirajuće. A ta njegova izjava dobiva još više na «diskriminirajućoj težini» kad se zna da on i njegova vladajuća stranka doista i provode, u totalitarnoj maniri, takvu političku i upravljačku praksu u Istri. I zbog toga taj pjevač, ali i neki drugi sličnoga domoljubnoga profila, ne mogu dobiti javne prostore za svoje nastupe u Istri iako ih *populus* želi i priželjuje. O njemu ponašanju središnjih upravnih, ustavnih i pravosudnih vlasti glede diskriminirajuće prakse u Istri, ne valja trošiti riječi. Iz ovakvoga njegova ponašanja, ali i iz istovjetnih ponašanja istarskoga župana, pulskoga gradonačelnika i drugih «političkih vladara» u istarskim gradovima i općinama, vezanih za razne druge događaje, izvire jedno posve iskreno i racionalno pitanje. Imaju li reprezentanti političke vlasti, legitimirani u izbornoj većini, pravo na oblikovanje cjelokupnoga javnog i društvenog života pripadajuće zajednice prema vlastitom političkom ukusu i afinitetu ili su se u provedbi vlasti dužni držati superiornijih ustavnih, zakonskih, demokratskih i drugih civilizacijskih i moralnih na-

čela i pravila? Za svakoga demokratski opredijeljenoga i etički uravnoteženoga građanina nema nikakve dvojbe u izboru odgovora.

Hrvatski debalans u Istri

Dakle, zaključimo. Svaka demokratska politička vlast, i na svim razinama, niti treba, niti se smije mijesati i arbitrirati u stvarima od javnoga interesa, a pogotovo ne po selektivnim i diskriminirajućim političkim i ostalim kriterijima. To bi konkretno, povezano s istarskim slučajevima, moralo predstavljati ovakvo ponašanje vlasti. Svim bi obožavateljima Thompsonova pjevanja u Istri trebalo biti omogućeno da u svako vrijeme i na svakom javnom prostoru, pod zadanim organizacijskim uvjetima, on može nastupiti. Po istom bi se principu ravнопravnosti to trebalo omogućiti (to se i čini) i onim pjevačima iz Hrvatske ili inozemstva koji svojim pjesmama ili ponašanjem negiraju realitet demokratske Hrvatske, kao i njezin vjernički i kršćanski identitet, ako to čine u okvirima zakonske podnošljivosti. Nadalje, neka se u Istri otvaraju brijunske kazališne scene i organiziraju motovunski festivali, sajmovi knjiga, dijele nagrade i slično, uglavnom na idejnim i ideoškim kanonima iz propaloga komunističkog i jugoslavenskog, ujedno i antihrvatskoga, streljenja i estetike, ali neka se, po principu ravnoteže i pravičnosti, isto tako afirmira, i podupire, i hrvatska domoljubna produkcija, scena i stvaralaštvo. Takve uravnoteženosti u Istri, nažalost, nema, iz gore navedenih razloga, već se producira i nagomilava sve veći i veći debalans između onoga što ta defektna politika u Istri favorizira i između onoga što hrvatsko društvo u Istri potrebuje. To je istarska stvarnost, a ne samohvalne tirade njenih političkih lidera i drugih njima služujućih i plaćenih propagatora.

ANDREA TICH – MLADI TALIJANSKO-HRVATSKI GLUMAC U PREDSTAVI „ISTARSKE PRIČE“

Predstava pod zvjezdama

U Balama, točnije u tvrđavi Fort Forno, ovoga je ljeta bilo mjesto susreta brojnih Baljana i njihovih gostiju koji su u to povijesno zdanje došli pogledati glazbeno-scensko uprizorenje „Istarske priče“. Priznati i uvaženi redatelj, Puljanin u Osijeku, Robert Raponja ostvario je suradnju s čelnicima Bala u realizaciji autentične predstave o ovom, doista fantastičnom, prostoru. Raponja pojašnjava: „S obzirom da se akademik Boris Senker i ja bavimo Poluotokom, logično je i da su nam istarske teme na neki način ne samo bile znane nego i profesionalno i intimno zanimljive. U tom smo se razmisljajući domislili napraviti predstavu na temu baljanskih, odnosno istarskih priča koje će se baviti poviješću, i to ne samo Bala i Istre nego i Europe. Namjera nam je bila da tim pričama probamo vidjeti što to autentičnoga Baljani imaju u sebi od prahistorije do danas. Vrlo dojmljive i pjevne glazbene dijelove komponirao je Istranin Massimo Brajković. Nekoliko je izvedaba Istarskih priča u baljanskom Fortu Fornu svaki put potpuno ispunilo gledalište. Uz duhovite, vrlo ozbiljne i melodiozne songove, uprizorenja, kazivanja svestranih glumaca, na svjetskim se jezicima u najkraćim crtama mogla saznati povijest mjesta tijekom vremena. Istra je time dobila nov oblik turizma.

Predstavu je poželjno pogledati, a u predstavi je značajnu ulogu imao i mladi glumac talijansko-hrvatskih korijena Andrea Tich iz mjesta Bassano del Grappa. On će nam iznijeti svoju zanimljivu priču o svome podrijetlu i nevidljivim vezama koje su ga dovele na predstavu u Bale.

Mladi umjetnik, crtač, glumac, pjevač, scenograf Andrea Tich u Italiji

Andrea Tich rođen je prije 32 godine u Rijeci, u obitelji talijansko-mađarsko-hrvatskoga podrijetla. Njegov otac Alessandro sin je fumanskog prognanika Edmonda i Amaltee i rođen je u Italiji, ali je Rijeka ostala mjesto s korijenima koji su ga uvek privlačili. Nostalgiju za tim krajem „izlijječio“ je kad je upoznao djevojku iz Opatije, Marinku, kćer zagrepčanke Branke i „liburnskoga“ Bogdana („Bodija“), i oženio se. Živjeli su u Italiji, ali Andrea kaže da je od svoje majke Hrvatice „naslijedio svoju hrvatsku dušu“.

Obitelj Tich – hrvatsko-talijanski korijeni

Cijela je obitelj, posebno majka Marinka, bila angažirana i kod osnivanja Hrvatske zajednice u Venetu. Gospoda Marinka obavlja i poslove tajnice Udruge, a otac, simpatičan televizijski voditelj Alex, često je vodio hrvatske programe na Susretima

Talent, želje i skoloovanje u Italiji

U prisjećanju kako je odabrao svoj životni poziv, Andrea kaže: „Mislim da sam se zaljubio u crtež prije nego što sam naučio govoriti, pretvarajući ga u pravu profesiju tijekom godina. Isto se dogodilo, sasvim spontano, u kasnijem razdoblju s glumom. Počeo sam s 15 godina i nisam se više zaustavio. U mlađenackoj je dobi gluma za mene bila prilika dati oduška mnogim emocijama, fizičkom izražavanju, i raznim životnim situacijama. Nikad nisam zamišljao da će to postati moj primarni izvor prihoda ni da će mi gluma tako snažno poklanjati toliko životnih lekcija, ali ja živim svoj poziv“. Nakon diplome u vizualnim i izvedbenim umjetnostima u Veneciji studij je nastavio u Trstu gdje je pohađao kazališnu akademiju kazališta La Contrada. U prvim je radnim godinama bio aktivan u području Friuli-Venezia-Gulia, u Venetu, u dječjem i eksperimentalnom kazalištu.

Nevidljivi korijeni – Andra Tich u Hrvatskoj

Međutim, njegova je želja uvek bila raditi i živjeti u zemlji u kojoj se rodio, pa se 2012. godine ponovno našao u Rijeci. Surađivao je kao glumac i ilustrator s talijanskom dramom u kazalištu. Tu je susreo i upoznao mnoge daljnje rođake po majci i potomke svoga djeda što ga je posebno obradovošto i navelo da dublje proživljava, uz talijanske, i svoje hrvatske korijene. Kao ilustrator i dizajner kazališnih lutaka i scenografskih elemenata surađivao je i s karlovačkim kazalištem Zorin Dom. „Konačno, grafičke i kazališne težnje moje duše imale su se priliku spojiti: rijetko sam se tako zabavio!“ – kaže Andrea. Nakon riječkoga razdoblja, gdje nije baš postojala trajnija mogućnost zaposlenja, odlazi u jedan drugi veliki lučki i povijesno-emigrancki grad, u Genovu. Tu

2014. surađuje s ansamblom *The Kitchen Company*. Stekao je neka nova iskustva, ali angažman je bio kratak.

Konkretni hrvatski projekt za zadovoljstvo duše

Posredstvom prijatelja iz Hrvatske javio se profesoru Robertu Raponji 2017. godine. Trebali su mu mladi glumci različitih nacionalnosti koji znaju govoriti jedan ili više stranih jezika za međunarodni projekt u Istri i pozvao ga na audiciju. Andrea zadovoljno kaže: "Srećom, to je dobro prošlo jer sam se od siječnja 2018. službeno pridružio kazališnom projektu *Istarske priče*, zajedno s talentiranim ansamblom mladih glumaca iz Srbije

i Hrvatske. Probe su, vrlo intenzivne, trajale nekoliko mjeseci kada smo se iz Osijeka preselili u Kamp Mon Perin kraj Bala gdje smo, u nedavno obnovljenoj austro-ugarskoj utvrdi Fort Forno, postavili našu scensku i glazbenu predstavu o povijesti Bala. Najteži je dio posla definitivno bio intenzivan fizički trening: u scenskom zborskom stroju gdje između glume, pjevanja, koreografija, skokova, utrka i manipulacija scenskih elemenata i rekvizita izgubiti i jedan korak postane jako kritično, koncentracija je doista vrlo intenzivna. Osobno sam jako zadovoljan projektom. Prof. Raponja vrlo je zahtjevan, neposredan, praktičan, duhovit redatelj, s jasnim idejama. Nije bilo lako,

ponovno povezati sa svojom hrvatskom dušom u potpunosti, vježbajući gramatiku i padeže u njihovu prirodnom ambijentu – u Hrvatskoj."

Želim još puno toga učiniti u Hrvatskoj

"Trenutačno sam angažiran u objema mojim domovinama i kao da sam stalni putnik između tih dvaju svijetova, a koja su mi vrlo bliska. U suradnji sam s ansambalom TKC u Genovi u izradi komedija, sa Zorin Domom u Karlovcu kao ilustrator, a kao redatelj i promotor kazališnih i likovnih radionica za djecu i odrasle u Venetu (putem kulturne udruge Architeatro, koju sam osnovao 2017., zajedno sa svojim kolegom Michelom Gattom). I, naravno, radim i s profesorom Raponjom u istarskim projektima. Nadam se da su to samo prvi koraci, od mnogih, u ovom povratku u moju domovinu Hrvatsku. Osjećam da imam još puno priča koje želim podijeliti s hrvatskom i međunarodnom publikom. Ovo je stvarno samo početak moga putovanja, moje odiseje po Hrvatskoj."

O proslavi sv. Roka blagoslovjen novi dio groblja

U Muntrilju, župi Pazinskoga dekanata, o blagdanu župnoga patrona sv. Roka, umirovljeni biskup mons. Ivan Milovan svećano je blagoslovio novi dio groblja i novouređeno bočalište.

S večanosti su, uz velik broj vjernika iz te i okolnih župa, nazočili vlč. Josip Kalčić, pavlin o. Gaudencije Vito Spetić te župnik domaćin vlč. Stipan Bošnjak. Nakon blagoslova bočališta koje je biskup inauguirao simboličnim bacanjem prve boće, koncelebranti i vjernici su se u procesiji uputili prema stotinjak metara udaljenom mjesnom groblju gdje je biskup blagoslovio novi dio groblja. Ovim je proširenjem groblje dobilo tridesetak novih grobnih mjesta. Uslijedilo je misno slavlje u župnoj crkvi sv. Roka. Biskup je u prigodnoj homiliji pohvalio lijepе inicijative realizirane za prigodu proslave župnoga patrona koje odaju skrb za mjesto i župu te potiču život u zajedništvu i povezanosti kao u jednoj velikoj obitelji. Blagoslovom groblja ova se župna zajednica spomenula svojih dragih pokojnih, ali molitva je to i za sve one koji

će ondje jednoga dana počivati. Za nas vjernike to je podsjetnik da odlaskom s ovoga svijeta život ne završava u ništavilu, već se nastavlja u Božjem domu. To nam poručuje i nedavno proslavljenata svetkovina Velike Gospe, put je to na koji nas Bog želi dovesti po primjeru Majke Božje i svetaca. Sveti Rok jedan je od onih svetaca koji su u memoriji vjernika ostali u životu sjećanju, poput sv. Nikole i sv. Martina, zapamćeni kao svetci dobrovrti. Od modernih se svetaca u tom smislu posebno ističe sv. Majka Tereza. Sveti Rok rođen je u vjerničkoj obitelji, a ono što je naviše obilježilo njegov život bila je smrt roditelja u njegovoj mladoj dobi, istaknuo je biskup. Iako je bio prepušten sam sebi, nije se prepustio lakovislenosti i užitku, on je svoj život orijentirao drugačije, posvetio se činjenju dobra, zasigurno i stoga jer je bio okružen rodbinom i priateljima koji su ga dobro savjetovali. Upravo je u tim godinama produbio svoju vjeru. Biskup je naveo primjer sportašice Blanke Vlašić koja je, iako rođena u vjerničkoj obitelji, svoju vjeru ozbiljno produbila tek nakon proživljenih životnih kriza.

„Ono što činiš bilo kojemu čovjeku u potrebi, to činiš samome Isusu Kristu.“

Biskup je spomenuo dvadeset peto poglavje Evandelja po Mateju pročitano toga dana te istaknuo kako je zasigurno i sv. Rok slušao to evandelje kada je, hodočasteći pješice u Rim, odlučio ići dvoriti oboljele od kuge, sigurno mu je u mislima svijetlila rečenica „ono što činiš bilo kojemu čovjeku u potrebi, to činiš samome Isusu Kristu.“ Kada čovjek troši svoj život pomažući drugima, a pre malo misli na svoj dobitak, na svoju zaradu, to možda nekome izgleda kao ludost ili, kako je zapisao sveti Pavao, „ono što je u ljudskim očima ludo, to je u Božjim očima mudrost“. „Što je prava mudrost života?“ zapitao se biskup. Ona mudrost koju nas uči Isus Krist. Već od Adama i Eve ljudi često skrenu s pravoga puta, no znamo da je pravi put onaj koji nam Svjetlost Svetog pokazuje. Iako će nam ljudi ponekad reći da je nepotrebno toliko se brinuti za druge, to je put koji nam Isus i svetci pokazuju, istaknuo je biskup.

Sveti Rok, kojega danas častimo, čovjek je koji se opredijelio za dobro, slušao

je Evanđelje i činio djela ljubavi i brige za bolesnike. Obolio je od kuge, čudesno je ozdravio, ali je nakraju opet doživio svoj križ kada su ga njegovi sumještani bacili u tamnicu i pogrešno optužili. Njegova je veličina ipak prepoznata i ljudi su ga počeli štovati i zazivati kao svetca. U Istri je čak 25 crkava njemu posvećeno, od kojih i brojne župne crkve. Znak je to da je u prošlosti bio veoma štovan kao zagovornik i zaštitnik od kuge, ali i velik primjer dobrotvornosti. Biskup je potaknuo okupljene da, nadahnuti primjerom svetoga Roka, u svoje kuće donesu još malo više pažnje jer ljubav znači biti strpljiv i dobar prema ukućanima, prema susjedima i prema svim ljudima. Upravo smo mi kršćani pozvani davati primjer spremnosti na činjenje dobra. U Muntrilju je povremeno dolazio i bl. Miroslav Bulešić, spomenuo je biskup te istaknuo kako se on trudio biti dobar Samaritanac, pomažući materijalno i duhovno napačenu narodu. To je zadaća i svih nas, bilo individualno ili sudjelovanjem u karitativnim djelima kada se organiziraju za misije, za Caritas i slično, nadodao je biskup. Predvoditelj je na kraju napomenuo kako je briga oko uređenja groblja znak zahvalnosti prema našim dragim pokojnjima, a najviše za njih možemo učiniti upravo molitvom. No, osim brige za pokojne, potrebno je isto tako ulagati svoja nastojanja i u budućnost, a to su mladi i djeca, ako u našim župama bude obitelji koje su otvorene životu, onda će naše župe imati budućnost. Neka Bog blagoslovni naše obitelji kao mjesta života, stvaranja i odgajanja novih ljudi.

Neka nam sveti Rok bude uzor u činjenju dobra za druge i neka nas prati svojim zagovorom, zaključio je propovjednik. Po završetku misnoga slavlja svi su se okupljeni zadržali u ugodnu druženju ispred crkve uz prigodno osyeženje. (G. Krizman/Tiskovni ured Porečke i Pulske biskupije)

Srce Isusovo

MARCILNICA Na blagdan Srca Isusova svetu misu na Marcilnici predvodio je vlč. Geremija Massa, župnik iz Svetе Nedelje Labinske. Misa je bila na otvorenom. Vrijeme je „visilo“: bilo je pitanje teške odluke, ostati vani ili se povući u kapelu. Župnik je svima objasnio da „ćemo s Božjom pomoću početi vani i ostati sve dok bude imalo smisla – dok ne bude jače padalo. Toplo je, pa možemo izdržati laganje padaline. Ako se bitno pogorša vrijeme, lako se povučemo u kapelu.“ Nad oltarom je postavljen ugostiteljski sunčobran, koji je dovoljno zaštitio od lagane kišice koja je povremeno rosila. Nadahnuta propovijed vlč. Geremije u svima je održala vedro raspoloženje. Uspjeli smo se još nakon mise i počastiti, prije nego je počelo ozbiljno kišiti i vjetriti. (BiB)

Josipa Rovis

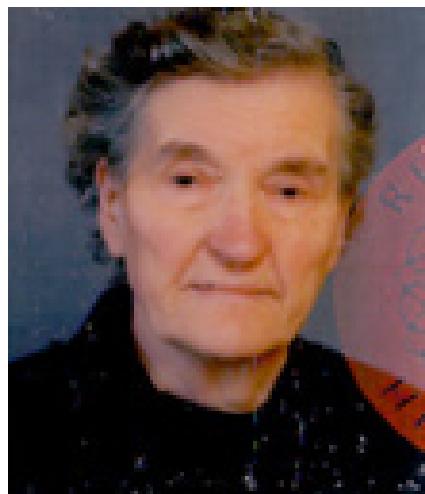
U ponedjeljak, 16. srpnja 2018. oprostili smo se od najstarije župljanke, koja je cijeli svoj životni vijek provela u župi Pićan. Umrla je u 98. godini života. Ispratili smo je molitvom da je uskrsli Isus uvede u radost života vječnoga, što ga je pripremio za one koji ga ljube. Pogrebne obrede i misu zadušnicu predslavio je preč. Sergije Jelenić, kancelar naše biskupije. On je uputio i prigodnu riječ u homiliji. Istaknuo je njezin život predanja vjernosti Bogu, obilježen mnogim životnim križevima, koje je strpljivo nosila. Jednostavna i skromna, trudila se činiti dobro za svoju obitelj, sina svećenika, za župnu zajednicu, za svakoga čovjeka. Trudila se ispunjavati ono što je po krštenju postala: dajete Božje, drugi Krist, prolaziti Zemljom čineći dobro. Izrazio je kršćansku sućut sinu svećeniku vlč. Jordanu i rodbini uime mons. Dražena Kutleše, porečkoga i pulskog biskupa, svih svećenika, redovnika i redovnica. Na izlazu iz crkve sv. Roka, gdje je pok. Josipa bila izložena, pratila ju je pjesma žminjskoga župnog mješovitog zбора *Oči u oči*. Liturgijsku pjesmu u župnoj crkvi za vrijeme mise predvodio je pićanski župni mješoviti zbor, a dvije pjesme i žminjski zbor. U svetištu je bilo dvadeset sumisnika. Slavlje je pratio snažan osjećaj: iako nas žalosti udes umiranja, tješi nas nada vječnoga života. Liturgija „pretvara“ i smrt u život, u pobjedu poslije nevolja ovoga života, u slavlje novoga rađanja. Uz rodbinu, sestruru Nadalinu, nećakinje i nećake i njihove obitelji, župljane Pićna, velik broj župljana iz Žminja, Svetvinčenta i iz drugih krajeva osjećalo se zajedništvo jednoga otajstvenog Tijela.

Na kraju mise domaći je župnik Antun Kurelović istakao još neke osobine pok. Josipe: pok. muža Etora nadživjela je 19 godina samozatajnim i tihim živo-

tom, bila je prva susjeda župne crkve, redovita u liturgijskim slavljinama i radnim danom, nije bila nametljiva u riječima, rado je slušala druge. Resi je posebnost: bila je majka svećenika. Majka rađa i odgaja fizički život. Zalazi najdublje u život svakoga čovjeka. Njezina ljubav, ponos i radost neusporedive su podrške i nadahnute u svim životnim situacijama. Utjecaj majke u prihvaćanju svećeničkoga poziva sina i u ustrajnosti u tom zvanju, nemoguće je pravo definirati, ali vjerujemo da je taj utjecaj jači od fizičkoga. Možda bi se na svećeničke majke mogao primijeniti naslov *susvećenice*, a da se pritom nešto ne povrijedi. Marija, Isusova Majka, jest suotkupiteljica, iako Isus ostaje jedini Otkupitelj. Pok. teta Pepa, kako smo je redovito oslovljavali, bila je dugo godina jedina živuća svećenička majka u našoj župi, nakon smrti majke pok. mons. Vladimira Stanišića. Molimo za pok. tetu Pepu, da ju Isus, Veliki Svećenik, nagradi i pridruži je svojoj uskrsnoj pobjedi. Molimo i za nove svećeničke majke. „Tebi, vlč. Jordane, izražavam sućut ispunjenu uskrsnom nadom. Svojim si primjerom i brigom pokazivao zahvalnost i blizinu prema pok. majci. Malo je koji tjedan prošao, a da nisi došao u Pićan vidjeti i pomoći majci, a tako slično i ove zadnje godine u Puli. Izražavam sućut i sestri Nadalinu, nećacima i nećakinjama i njihovim obiteljima. Tako i svima vama, draga braćo i sestre, zajedno s nazočnim svećenicima, okupljenima na ovom ispraćaju sa sličnim osjećajima i nadama.“

Po dugu, usku i trnovitu putu u slavu!

Prigodnu i zahvalnu riječ uputio je i sin vlč. Jordan. „Jedna je mama, zadnji je oproštaј bol i tuga, ali smo obuzeti i mirom i utjehom jer je u molitvi, okrijepljena Isusovim tajnama, umrjevši ovom svijetu, vjerujemo, pošla nebeskom Ocu, u njegov vječni dom, u prostranstva

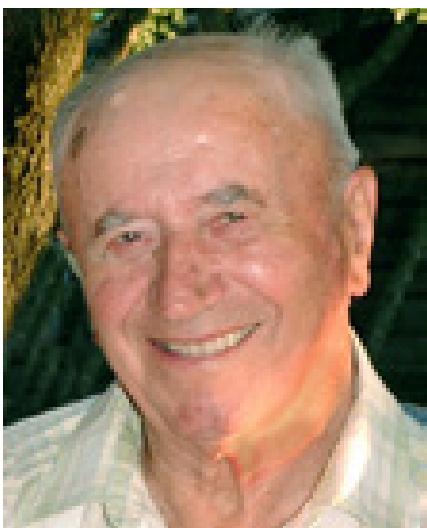

svjetlosti i mira. Zbogom, draga mama – hvala na svemu! Sjećat će se tebe i dragoga oca u Kristovoj spasiteljskoj žrtvi.“ Zahvalio je našem biskupu Draženu Kutleši i biskupu u miru Ivanu Milovanu na riječima utjehe i kršćanske nade, preč. Sergiju Jeleniću, župniku Antunu Kureloviću, subraći svećenicima, časnim sestrama, pićanskom i žminjskom zboru, Pićancima, Žminjcima, župljanim Svetvinčenta i svima koji su nazočili oproštaju. Zahvalio je lijećnicima i medicinskom osoblju u bolnici i u Domu sv. Polikarpa u Puli. Poimence je zahvalio i teti Fumici Sošić s kojom je pok. majka dijelila sobu, tegobe i zajedničku molitvu. Također svećenicima koji su u Domu čeče dijelili sv. sakramente – gg. Mužini, Zoviću, Matoicu i drugima. Također i pogrebnom poduzeću Orhideja iz sela Kukurini, gosp. Zorku Gržiniću i suradnicima. Za pok. Josipu naručeno je 117 sv. misa i darovan je lijep dar za Župni Caritas. Na groblju, nakon obreda, ujedinili su se žminjski i pićanski zbor u pjesmi *Kraljice neba*. Po dugu, usku i trnovitu putu u slavu! Neka je Gospodin uvede u mir i vječni počinak, u svjetlost kojoj nema kraja! (A. Kurelović, žpk.)

Oskar Ferenčić

Prošloga smo se tjedna, točnije 13. kolovoza 2018. god., unatoč velikoj toplini dostojarstveno i svećano oprostili od dragoga župljanina i praktičnoga vjernika Oskara Ferenčića iz Maloga Ježenja, Župa svete Lucije Pazinske, a sprovod je obavljen na groblju Stari Pazin gdje se župljani Sv. Lucije najčešće pokapaju. Prilikom sprovodnih obreda biranim se rijećima od pokojnika oprostio župnik Željko Zec: „Pokojni Oskar Ferenčić rođen je 16. 12. 1921., kao najstarije od trinaestero djece Antuna i Marije rođ. Zović. Tu je u rodnom zavičaju, u mnogobrojnoj obitelji,

rastao i stjecao navike života i rada. Tu se učila škola međuljudskih odnosa: slušanja i poštivanja starijih, međusobnoga pomaganja i uvažavanja drugoga. Budući da je Oskar bio najstariji od djece, morao je prednjačiti u radu, a i vođenju svoje braće i sestara. Tu u rodnom domu, gdje se njegovala velika ljubav prema Bogu, poštivalo Božje i crkvene zapovijedi, gdje je živjela svijest o pripadnosti hrvatskome narodu, utkao je Oskar glavne odrednice svoga životnog ponašanja. Nažalost, svojom je mladošću ušao u teško razdoblje II. svjetskoga rata. S 19 godina, 1941., ulazi u talijansku vojsku, 1942. mora na bojište u Afriku, 1943. biva zarobljen od Francuza te u strogu logoru provodi dva teška mjeseca (o kojima je znao često pričati). Do

BOG PRILAZI ČOVJEKU – OBJAVA BOGA

Iz Katedrala Katoličke Crkve

50 Svojim prirodnim razumom čovjek može sa sigurnošću spoznati Boga polazeći od njegovih djela. Postoji, međutim, i drugi red spoznanja, kojemu čovjek ne može doprijeti vlastitim silama: to je red božanske Objave. Po svojoj posve slobodnoj odluci Bog se čovjeku objavljuje i dariva time što mu otkriva svoje otajstvo, svoj dobrohotni naum što ga je oduvijek predodredio u Kristu za sve ljude. Bog svoj naum spasenja potpuno objavljuje time što šalje svoga ljubljenog Sina, Gospodina našega Isusa Krista, i Duha Svetoga.

36 Zbog toga je potrebno da čovjek bude prosvijetljen Objavom Božjom ne samo u onome što nadilazi njegovo shvaćanje nego i u „vjerskim i čudorednim istinama, koje ljudskom razumu nisu po sebi nedohvatne, da bi, u sadašnjem položaju ljudskoga roda, svi mogli spoznati bez teškoča, čvrstom sigurnošću i bez primjese ikakve zablude“.

1066 U Vjerovanju Crkva isповijeda otajstvo Svetoga Trojstva i njegov „dobrohotni naum“ o svemu stvorenu: Otac izvršava „otajstvo svoje volje“ darujući svoga Ljubljenoga Sina i Svetoga Duha za spas svijeta i slavu svoga imena. To je Kristovo otajstvo, objavljeno i ostvareno u povijesti prema naumu, mudroj „rasporedbi“ koju sveti Pavao naziva „rasporedom otajstva“ i koju će otačka predaja nazivati „ekonomijom utjelovljene riječi“ ili „naumom spasenja“.

51 „U svojoj dobroti i mudrosti odlučio je Bog objaviti sama Sebe i priopćiti otajstvo svoje volje, kojim ljudi po Kristu, Riječi koja tijelo postade, u Duhu Svetom imaju pristup k Ocu i postaju zajedničari božanske naravi.“

2823 On nam je „obznanio otajstvo svoje volje, po dobrohotnom naumu svojem što gaje prije zasnovao (...) uglaviti u Kristu – sve na nebesima i na zemlji (...). U njemu smo i mi predodređeni, po naumu Onoga koji sve izvodi po odluci svoje volje.“ (Ef 1,9-11) Mi ustrajno molimo da se taj dobrohotni naum potpuno ostvari na Zemlji, kao što je već ostvaren na nebu.

1996 Naše opravdanje dolazi od Božje milosti. Milost je naklonost, ničim zaslужena pomoć koju nam Bog daje da bismo odgovorili njegovu pozivu: da postanemo sinovi i kćeri Božje, posinci, sudsionici božanske naravi i života vječnoga.

52 Bog koji „prebiva u svjetlu nedostupnju“ (1 Tim 6,16) želi priopćiti svoj vlastiti božanski život ljudima što ih je slobodno stvorio, da ih u svom jedinom Sinu učini svojom posinjenom djecom. Objavljajući samoga sebe, Bog želi osposobiti ljude da mu odgovore, da ga upoznaju i da ga ljube daleko više negoli bi sami po sebi mogli.

1953 Moralni zakon nalazi u Kristu svoju puninu i svoje jedinstvo. Isus Krist je kao osoba put savršenstva. On je dovršetak Zakona jer samo on naučava i daje pravednost Božju: „Jer dovršetak je zakona Krist – na opravdanje svakomu koji vjeruje.“ (Rim 10,4)

578 Isus, Mesija Izraelov, najveći, dakle, u kraljevstvu nebeskom, bio je dužan po svojim vlastitim riječima ispuniti Žakon vršeći ga u njegovoj cjelovitosti sve do njegovih najmanjih zapovijedi. On je, dapače, jedini koji je to mogao savršeno učiniti. Židovi, po vlastitom priznanju, nikad nisu mogli ispuniti Žakon u njegovoj cjelovitosti ne kršeći ni najmanju zapovijed. Stoga svake godine na svetkovinu Okajanja djeca Izraelova mole Boga za oproštenje za svoje prijestupe Zakona. Zaista, Zakon sačinjava cjelinu i, kako pripominje sv. Jakov, „tko sav Zakon ušćuva, a u jednome posrne, postao je krivac svega“. (Jak 2,10)

1958 Prirodni je zakon nepromjenjiv i postojan usred svih povijesnih mijena; odolijeva svemu razvoju ideja i običaja i podržava njihov napredak. Norme koje ga izražavaju ostaju suštinski valjane. Pa i kad mu se načela zanječu, njega se ne može uništiti ili čovjeku iščupati iz srca.

1950 Moralni je zakon djelo božanske mudrosti. Možemo ga, u biblijskom smislu, označiti kao očinsku pouku, kao Božju pedagogiju. Propisuje čovjeku puteve, pravila životnoga ponašanja koja vode k obećanom blaženstvu; zabranjuje stranputice zla koje udaljuju od Boga i od njegove ljubavi. U isto vrijeme strog u propisima, a sladak u svojim obećanjima.

1719 Blaženstva otkrivaju cilj ljudskoga života, konačnu svrhu prema kojoj teže ljudski čini: Bog nas poziva na svoje blaženstvo. Taj je poziv upravljen svakome osobno, ali i sveukupnoj Crkvi, novom narodu onih koji su prihvatali obećanje i od njega žive u vjeri. (Pripremio BiB)

kraja rata bio je u engleskoj mornarici, da bi se na kraju rata vratio kući i nastavio svoj život i rad u obitelji. Godine 1951. zasniva brak s Marijom Pavlišić te postaje ocem 4 djece (2 sina i 2 kćeri). Svu je djecu na žuljavim rukama zemljoradničkoga života, zajedno sa suprugom Marijom, odgojio, školjući i radom uputio ih u brak te uživao u brojnim unucima (njih 15 -ero) te prauuncima (njih 12-ero). Kao mlađić formiran u vjeri što ju je dobio od svojih roditelja, tu je vjeru živio i po njoj djelovao na svim razinama svoga života: nastojao je svoju djecu odgojiti u tom duhu. Radovao se njihovim obiteljima, unucima i prauuncima. S velikom ih je radošću pratio na krštenja, pričesti, krizme i vjenčanja. Bio je najstariji član župne zajednice koji je redovito dolazio na svetu misu i na sakramente sve do siječnja ove godine. Bio je u prvoj klupi da bi bolje čuo riječ... Oskar je bio čovjek rada, knjige i molitve. Rado je čitao, osobito crkveni pisak, i pratio događanja u Crkvi i društvu. Svoj molitvenik i krunicu svaki je dan držao u rukama, moleći za žive i preminule. Kao svjeća dogorio je u 97. godini života i tiho napustio najdražje.“ Odmah nakon sprovoda uslijedila je sv. misa u koncelebraciji četvorice svećenika. Veliko je mnoštvo sudjelovalo na sprovodu toga čestitog čovjeka, vjernika i domoljuba, koji je za života zaželio da se na njegovu sprovodu ne troši za cvijeće, već da se dà prilog za Caritas. Cijeloga je života odvajao za potrebitе, pa tako i u smrti. Ali, on je davnih devedesetih godina, i ne samo tada, bio na graničnoj crti za prelazak u vječnost. Priču je zapamtio i u sebi nosio tadašnji župnik Milivoj Koren. Poslije božićnih blagdana 1990. pričao mu je Oskar: „Vratio sam se, hvala Bogu. Bio sam u bolnici u Puli na teškoj operaciji, s velikim izgledima da se ne vratim kući, već otputujem u domovinu na nebesima. Bio sam spreman na smrt. Primio sam sakramente za posljednje putovanje kod franjevaca u Pazinu.“ (Naime, tada je zajedno sa suprugom Marijom tamo redovito pahadao nedjeljnu misu. Službeno su pripadali Tinjanu, ali bilo je puno dalje putovati. Nakon osnivanja Župe sv. Lucije prebacio se zajedno sa svojom djecom u Sv. Luciju). Oskar je nastavio: „U bolesničkoj sobi sa mnom je bio jedan čovjek bez vjere. Teško je zdvajao pred operacijom, pun straha pred nevjerničkim ništavilom. Ja sam bio miran i spreman na zadnje putovanje, tada sam video što je to vjera i kako smo mi krščani vjerujući blagoslovjeni... Ipak sam molio Boga da bih želio ostati još malo sa svojom djecom i unucima, ako je Njegova volja...“ I zaista, Bog ga je velikodušno uslišio i produžio mu život gotovo tri desetljeća. Zahvaljujemo trojedinom Bogu za dug i ispunjen život ovoga dragog čovjeka. A ti, dragi Oskare, počivaj u miru Božjem! (Milivoj Koren, bivši župnik)

Akcija MIVA u Porečkoj i Pulskoj biskupiji

„Moj dar slavi Boga za sve sretno prijeđene kilometre“, geslo je humanitarne organizacije MIVA, koja već 91 godinu pomaže u borbi protiv nepismenosti, siromaštva, bolesti, gladi i žedi.

Akcijom MIVA (Misijska vozila) spašavamo život, vraćamo zdravlje bolesnima, siromašnoj djeci omogućujemo pristup obrazovanju, gradimo škole i bolnice. Papinska misijska djela Hrvatske i ove su godine započela godišnju akciju MIVA u nedjelju, 22. srpnja 2018., koja je posvećena svetom Kristoforu, zaštitniku vozača. Toga se dana u Porečkoj i Pulskoj biskupiji, u mnogim župama, organizirao blagoslov automobila da bi se tom prilikom prikupila sredstva kojima bi se pomoglo našim misionarima za kupnju prijevoznih vozila za misijska putovanja, u naviještanju Radosne vijesti. U nekim župama koje nisu imale mogućnost blagoslova automobila, blagoslovljene su naljepnice s likom sv. Kristofora i podijeljene vjernicima. U Porečkoj i Pulskoj biskupiji prošle je godine u Akciji bilo uključeno 12 župa, a ove je godine taj broj porastao na 25 župa, od kojih je 10 prvi put sudjelovalo. Zahvaljujemo Gospodinu za ovako velik odaziv i želja nam je da se MIVA proširi na što više župa lijepe nam

Istre. Neka nam to bude poticaj da se s ljubavlju otvorimo za pružanje pomoći najpotrebnijima. Ove je godine provođenjem akcije MIVA u našoj biskupiji prikupljeno 33.597,00 kn.

Župe koje su sudjelovale u MIVA-i:
vlč. Đuro Hontić, Sv. Ivan Krstitelj, Pula
vlč. Josip Grbac, Sv. Pelegrin, Umag, u zajedništvu s Murinama

vlč. Benjamin Petrović, BDM od Milosti, Sveta Marija na Krasu; Sv. Ivan ap., Savudrija; Sv. Saba opat, Kaštel

vlč. Carlos Arturo Fonseca Farfan, Sv. Stjepan Prvomučenik, Petrovija; BDM od Snijega, Materada; Sv. Petar i Pavao, Kršete

vlč. Blaž Bošnjaković, Gospa Fatimska, Labin Donji; Presveto Srce Isusovo, Marcilnica

vlč. Mirko Vukšić, Sv. Barbara, Raša; Rođenje Marijino, Labin Gornji

vlč. Milan Zgrablić, Uznesenje BDM, Poreč

fra Smiljan Berišić, samostan Rovinj i Sv. Antun opat, Rovinjsko Selo (sudjeluje prvi put)

vlč. Lino Zohil, Sv. Martin biskup, Vrsar; Sv. Andrija ap., Gradina (sudjeluje prvi put)

vlč. Bernard Jurjević, Sv. Nikola biskup, Barban; Bezgrešno začeće BDM i Sv. Ivan Krstitelj, Sveti Ivanac nad Rašom; Sveti Matej, Cere (sudjeluje prvi put)

vlč. Josip Peteh, Sv. Antun opat, Kršan; Sv. Juraj muč., Brdo; Presveto Trojstvo, Čepić (prvi put)

vlč. Milivoj Koren, Sv. Mihovil ark., Pazinski Novaki; Sv. Petar i Pavao, Gologorica; Uznesenje BDM, Paz (prvi put).
(Ured Papinskih misijskih djela PPB)

POVODOM AKCIJE MIVA:

RAZGOVOR S FRA IVICOM PERIĆEM, misionarom iz Ruande

Dana 22. srpnja o. g. održana je akcija MIVA – misionarska vozila. Tim smo povodom intervjuirali misionara iz Ruande, fra Ivicu Perića.

L: Kada ste otišli u Afriku, što Vas je na to ponukalo i je li Vas Afrika promjenila?

Misionar: U misije u Afriku otišao sam 1990. god. Prvih 13 god. radio sam u Ugandi, a sada sam već 15 god. na službi u Ruandi, u župi u kojoj je radio naš pok. fra Vjeko Ćurić koji je ubijen 1998. god. Što me ponukalo? Pa znate, kada je čovjek mlađ, tada ima razne ideale. Krajem 70-ih godina, u Domovinu su dolazili misionari fra Ante Gabrić i Majka Terezija i gostovali su u Katedrali u Sarajevu. Tada sam bio 3. god. na Teološkom fakultetu pa sam odlučio otići u fratre i nakon završetka Teologije i službovanja 1 god. u Vrhbosanskoj provinciji krenuo sam u Afriku. Naravno da sam se jako promijenio, i mišljenja sam ako čovjek nije spreman na promjene, da je to znak ljudskoga umiranja. Najveći je problem ako čovjek misli da sve zna, da je sve

naučio i ako nije željan rasti i suživjeti se s drugima. Moramo biti svjesni da svaki susret s drugim čovjekom donosi promjenu u nama. Zato sam Bogu zahvalan što sam otišao u Afriku i dosta toga naučio te mi je to pomoglo da puno narastem na ljudskome planu, a posebno na vjerskome.

L: Kakva je Ruanda? Kako ljudi žive i od čega?

Misionar: Ruanda je mala zemlja u centralno-istočnom dijelu Afrike, površinski je kao pola Hrvatske, a sada ima oko 14 milijuna ljudi. Klima je ugodna, vječno je proljeće. Imamo 2 plodne i 2 sušne sezone, pa stoga 2 berbe godišnje. Zemlja je prenapučena pa ljudi nemaju dovoljno hrane jer je ne mogu dovoljno proizvesti. Zaposlenost ljudi jako je niska. Naša župa ima samo 60 km^2 i 35 000 stanovnika, od toga samo 1% ima posao, a 85 % stanovnika mlađe je od 25 god. Vrlo malo obitelji ima svaki dan obrok. Mi smo im pokušali pomoći tako da im se omogući školovanje kako bi se obučili u raznim zanatima. Pokrenut je Centar o. Vjeko i trenutno imamo 2 škole: zanatsko-strukovnu i srednju tehničku školu te je dosada kroz naše škole prošlo

oko 2000 učenika. Oni su svi dobili posao tako da smo uspjeli zbrinuti i toliko obitelji. Prošle smo godine pokrenuli dječji vrtić i u samoj župi imamo još 4 osnovne škole. Djeca od 6 do 12 god. idu u osnovne škole koje su državne i besplatne i trenutno imamo 7000 djece u tim školama.

L: Kada promatraste život u Africi i ovdje u Europi, osim u onim materijalnim i životnim stvarima koje nedostaju u Africi, u čemu se očituje ta razlika?

Misionar: Razlika se očituje u nezadovoljstvu, u Africi su ljudi zadovoljni s onim malim i znaju cijeniti sve što imaju, a u Europi su ljudi nezadovoljni, kao da su osuđeni na nešto umjesto da se raduju životu, da znaju cijeniti život i ono što imaju, da znaju zahvaljivati za sve. U Africi su ljudi nasmijani i uvijek radosna lica.

L: Bosanski fratar Vjeko Ćurić bio je prije Vas u Ruandi i dao je svoj život za spas ljudi od genocida. Danas smo svjedoci kako su kršćani mučeni i ubijani u nekim zemljama. Kako je to bilo za vrijeme fra Vjeke, a kako je sada u Ruandi?

Misionar: Fra Vjeko dolazi u Ruandu 1983. god., u prvoj skupini fratara. Dolazi 1994. god. kada se bore dva plemena za vlast. U roku tri mjeseca, koliko su trajale borbe, pobijeno je između 800 000 i

1 000 000 ljudi. Fra Vjeko je smještao ljude u zbjegove po biskupiji kako ne bi bili ubijeni i iz obližnjega Burundija dovozio im je kamionima hranu. Tako je u to vrijeme trajanja sukoba fra Vjeko uspio od sigurne smrti spasiti od 100 000 do 150 000 ljudi, sestre klarise, naše fratre i velik broj svećenika i časnih sestara. Njemu u čast napisana je i najnovija knjiga *Fra Vjeko Ćurić – svetac našeg doba* autora Željka i Maje Garmaz. Godine 2011. bračni par Garmaz napisao je knjigu i o mom misionarskom radu u Ruandi, *Naš čoek iz Afrike*, i otada je započela lavina dobrote hrvatskoga naroda. Od donacija smo uspjeli sagraditi dvije škole, blagovaonicu i kuhinju u kojoj možemo hraniti ovu djecu. U planu imamo sagraditi domove za djevojke i mladiće. Kupnjom ovih dviju knjiga može se pomoći naš rad u Ruandi, kao i preko humanitarne udruge Srce za Afriku. U svom misionarskom radu svih 28 god. nikada nisam imao kumstva jer, znate, kako ćete reći jednom djetetu ti imaš kuma, a drugom da nema. Kod nas svaka uplaćena svota novca ide u zajedničku blagajnu za školanjanje djece. Mi imamo sada na brizi oko 800 djece, stare i nemoćne te na jugu Ruande jednu školu za oboljele od Downova sindroma. Znači, sve se donacije mogu izvršiti izravno Centru o. Vjeko, udruzi Srce za Afriku ili preko Papinskih misijskih djela.

L: Održava se akcija MIVA. Kakve su konkretnе potrebe za misijskim vozilima u Africi?

Misionar: Što je veća država u Africi, to je veća župa. Misijskim se vozilima prevozi sve živo, od ljudskih osoba do stoke, žita, hrane jer kako nema prijevoznih sredstava, potrebno je doći do nekih podružnica udaljenih i do preko 80 km. Da ne govorimo kolika je potreba za vozilom kada treba bolesnika odvesti u bolnicu ili sl.

Za kraj poručuje fra Ivica Perić kako je najvažnije da mi za misije i misionare molimo, a mladi u Ruandi svako jutro kod postrojavanja pred školom mole za sve dobročinitelje i da se fra Vjeko Ćurić proglaši svetim. Uz materijalnu, puno su važnije duhovna pomoć i molitva. Stoga se fra Ivica preporučuje u naše molitve pa pratimo molitvama sve misionare svijeta kako bi svoje poslanje ispunili i širili kraljevstvo Božje već ovdje na Zemlji. Hvala im za sve što čine! (Loreta B.)

Novivezak Zbornika Kastavštine – značajan prilog za poznavanje preporodne povijesti Istarsko-kvarnersko-otočnoga prostora

Početkom lipnja tekuće godine za Dan Grada Kastva javno je predstavljen novi, XXII. po redu svezak Zbornika Kastavštine. Bila je to ujedno i prigoda svečanoga obilježavanja četrdesete godišnjice od tiskanja prvoga sveska Zbornika, koji s povremenim prekidima traje do današnjih dana. Kao i uvijek, sadržaji članaka određuju koncepciju Zbornika, pa je tako ovoga puta tematski podijeljen u dva poglavlja. U prvome poglavlju naslovjenome Naš Kastav nalaze se članci četvero znanstvenih i stručnih djelatnika Instituta za povijest umjetnosti iz Zagreba. Tako je dr. Milan Pelc obradio Vedute i opis Kastva u Valvasorovim topografskim djelima, i to one iz tzv. Skicne knjige s crtežima Kranjskih gradova, zbirke bakroreza Topographia Ducatus Carnioliae Modernae (1679.) i Valvasorove „enciklopedije“ Kranjske pod naslovom Die Ehre des Herzogthums Krain (1689.), zaključivši kako su izrađene u skladu s prikazbenim konvencijama vremena, te su autentična vizualna svjedočanstva, no ne valja ih „čitati“ doslovno već ih treba tumačiti kao prikaze s ograničenim informacijskim potencijalom i dodanom estetskom vrijednošću. Dr. sc. Andrej Žmegač obradio je Kastavske zidine/utvrde, istaknuvši njihove posebnosti, u prvome redu činjenicu da osim zidina koje obuhvaćaju povijesno naselje, postoji i utvrda oko župne crkve. Temeljem prostornih zapažanja i oskudnih povijesnih podataka zaključuje da je najprije nastala crkvena utvrda (prije 1400.), koja je potkraj XV. st. bila dograđena, dobivši cilindrične

kule na uglovima. Tome su uzrok moglo biti turske provale prema zapadu, a iste okolnosti potaknule su potom okruživanje cijelog naseљa zidinama u prvoj polovici XVI. stoljeća. Kastavske gradske utvrde ocijenio je kao nepretenciozne, jer su građene neobrađenim kamenim gradivom, a zidovi su razmjerno tanki, istaknuvši kako je posrijedi bio racionalan pristup, kako bi gradnja bila što jednostavnija i jeftinija. Marijana Vojtić objavila je prilog Novi nalazi i mogućnosti obnove i prezentacije zidina grada Kastva, u kojemu je istaknula zaključke Urbanističko-konzervatorske studije gradskih zidina Kastva s konceptom prezentacije koju je Institut za povijest umjetnosti u Zagrebu izradio 2016. godine. Goran Vareško uka-zao je na Mogućnost renoviranja ravnih površina kao povjesne baštine Grada Kastva. Drugo poglavlje naslovljeno Rasprave i članci donosi rasprave i članke četvoro autora. Akademik Petar Strčić pozabavio se gospodarskim pitanjima prve faze hrvatskoga pokreta Pokrajine Istre s Kvarnerskim otocima, nastavljajući na to članak s kritičkim osvrtom na domaću literaturu nastalu do početaka 90-ih godina XX. st. za povjesno razdoblje obrađeno u prvome svojem prilogu. Listom Naša sloga, inače prvom istarsko-otočnom publikacijom na hrvatsko-m jeziku pozabavila se dr. sc. Maja Polić. U pokretanju lista te njezinu dalnjem opstanku ključnu ulogu imali istarski i kvarnersko-primorski svećenici. List je počeo izlaziti 1. lipnja 1870. kao dvotjednik na četiri stranice maloga formata. Njegovu programsku orijentaciju objašnjava

podnaslov „Poučni, gospodarski i politički list“, a izrijekom ispod podnaslova „Slogom rastu male stvari, a nesloga sve pokvari“ dana je važnost slavenske sloge u istarskome području Austro-Ugarske Monarhije, odnosno, Hrvata i Slovenaca. Za njegovo izdavanje najzaslužniji je bio biskup Juraj Dobrila. Prvi urednik bio je Antun Karabaić, svećenik krčke biskupije koji je tada bio na službi u Trstu, a pomagao mu je Mate Bastian. Jedan od urednika lista bio je i Matko Mandić, pripadnik druge generacije istarskih preporoditelja. Do sredine 1899. „Naša sloga“ je izlazila u Trstu, a nakon toga prelazi u Pulu. Prestala je izlatiti koncem svibnja 1915. godine. O životu i djelu kastavskoga učitelja Vinka Rubeše (1867.-1908.) pisala je mr. sc. Manon Giron. V. Rubeša jedan je od brojnih istaknutih kastavskih učitelja koji su djelovali u drugoj polovici XIX. st. na području Markgrofovije Istre. Rođen je u Kastvu, gdje je i preminuo, a službovao je na području istočne Istre. Pisao je crtice iz kastavske povijesti, bavio se glumačkim radom, te je sudjelovao u javnom životu grada Kastva. Na kraj edicije uvršten je prilog dr. sc. Tatjane Čuline, koja se pozabavila javnozdravstvenim prilikama Kastva u XIX. stoljeću, uz analizu nataliteta i mortaliteta. I ovaj svezak Zbornika Kastavštine predstavlja značajan dopinos poznavanju prošle zbilje kastavskoga područja, koje je – kako je razvidno iz sadržaja priloga – dalo izuzetan obol razvoju preporodnoga pokreta Pokrajine Istre s Kvarnerskim otocima.

NOVE ZANIMLJIVE KNJIGE

Iz tiska su ovih dana izашле dvije nove, vrlo zanimljive knjige. Prva knjiga u izdanju "Josipa Turčinovića" d.o.o. iz Pazina nosi naslov "Sveta Nedelja Labinska" autora vlč. Sergija Jelenića. Knjiga nam donosi pregled župe Sv. Nedelja Labinska, te najvažnije informacije o prilikama u Općini Sv. Nedelja kao i zanimljivosti iz privrednog života u prošlosti spomenute župe. Knjiga je bogato ilustrirana i tiskana je u koloru na finom papiru. Svi oni koji žele knjigu nabaviti moći će to učiniti preko knjižara "Josip Turčinović" u Pazinu, Puli i Poreču.

Druga knjiga u nakladništvu župe Žminj i "Josipa Turčinovića", autorice Nele Peteh, donosi nam prikaz žminjskih kapelica, kojih na Žminjštini ima 118. Knjiga je bogato ilustrirana i tiskana je u koloru na finom papiru te je ukoričena tvrdim uvezom. U knjizi ćemo naći vrijedne tekstove dr. sc. Elvisa Orbanica, Marije Ivetić, vlč. Josipa Peteha i Mate Križmana. Katalog kapelica u kojem je Nela Peteh obradila svih 118 kapelica započinje kartom Žminjštine s lokacijama za svaku kapelicu kako bi čitatelj ako poželi mogao iste i posjetiti.

Knjiga će se moći nabaviti u župnom uredu u Žminju, u knjižarama "Josip Turčinovic" ili na sam dan predstavljanja 30. rujna u Žminju. (D.I.)

ŽUPA SV. MIHOVILA ŽMINJ

SLAVLJE ZAŠTITNIKA
SV. MIHOVILA ARKANDELA

SUBOTA, 29. rujna 2018. u 11 sati

Svečenu svetu misu predvodi
preč. Mladen Matika, dekan pacinskega
dekanata u zajedništvu Žminjških
svećenika i ostalih misnika.

NEDJELJA, 30. rujna 2018.

pozivamo Vas na
predstavljanje knjige:
"Žminjske kapelice"
u župnoj crkvi
u 17.30 sati

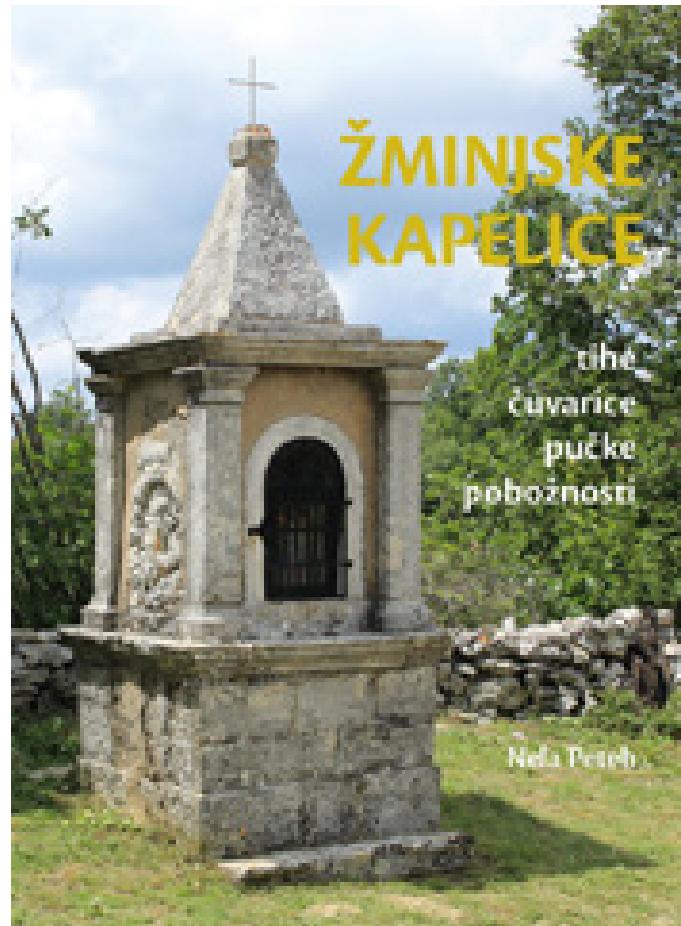
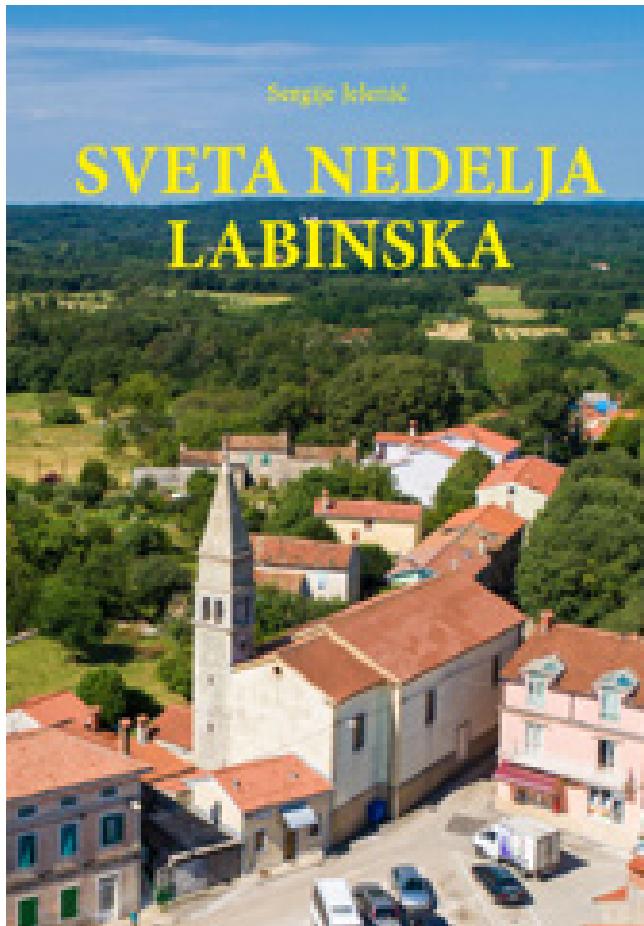
O knjizi govore:

- mon. Vilim Grbac, generalni vikar Porečke i Pulske biskupije
- suradnici i autorica

Nastupaju:

- Marija Kuner Špolja, sopranistica
- Mario Šola, klavir
- Župni zbor sv. Mihaela
- Recitatori

Dobro došli!

POSJETITE KNJIŽARE "JOSIPA TURČINOVIĆA"

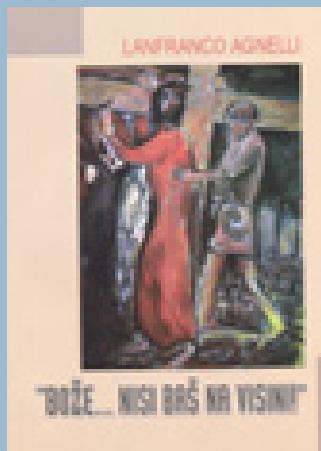
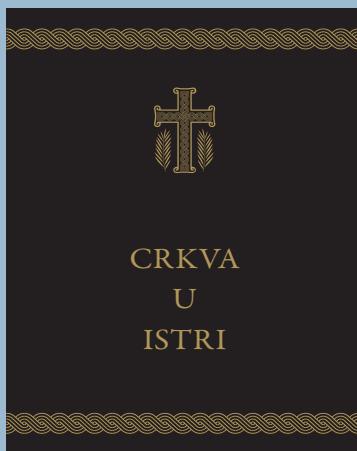
Izdavačka kuća JOSIP TURČINOVIĆ d.o.o., Pazin
Narudžbe na tel. 052/ 624 342

Prodavaonice:

PAZIN, A. Kalca 2, tel. 052/621 082

PULA, Dantev trg 1, tel. 052/216 498

POREČ, Eufrazijeva 22, tel. 052/451 784

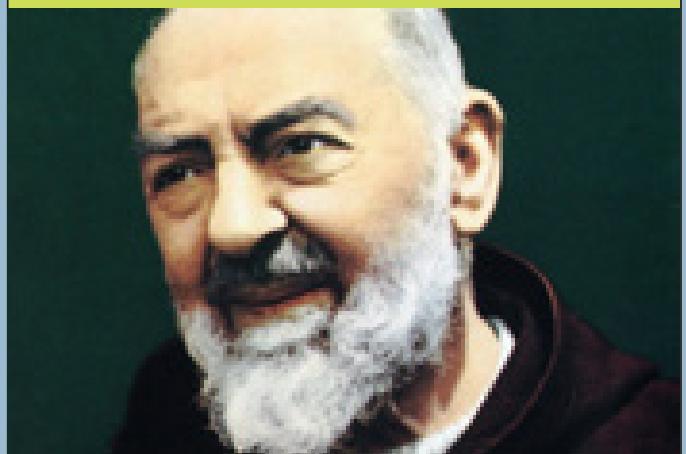

URED ZA OBITELJ POREČKE I PULSKE BISKUPIJE ORGANIZIRA
HODOČAŠĆE U SAN GIOVANNI ROTONDO

4 DANA AUTOBUSOM

18-21.10.2018

CIJENA: 1.495,00

WILHELM HÜNERMANN

MARIA GORETTI

